

(iv) **Acceptance of higher tender by the B. W. S. & S.
Board for Supply for Pipes**

Sri K. M. DASANKOP (Dharwar City).—Sir, I call the attention of the Minister of State for Municipal Administration to the acceptance by the Bangalore Water Supply and Sewerage Board of higher tender for the supply of pipes when a lower tender by nearly four crores was pending with the Board.

Sri B. M. PATIL.—The Cauvery Water Supply Scheme, estimated to cost Rs. 22.4 crores, has been sanctioned in its entirety by the State Government. Once the scheme is approved by the State Government, it is entirely the responsibility and duty of the Board to execute the Scheme by exercising all or any of the powers that are vested in the Board under the Act and as per the Board's Regulations. In the actual execution of the approved Schemes Government does not meddle or interfere with the actions or decisions taken by the Board which comprises of eminent persons representing the technical, financial and legal interests. There is no provision in the Act enabling or requiring Government to interfere in the functions and duties of the Board, nor is there any provision under which the Board is required to obtain Government's approval of the various actions and decisions that the Board will have to take at various stages of the execution of the approved schemes. At best, Government can only interfere to issue directions or guidance on matters relating to policy. It is therefore entirely within the competence of the Board, in furtherance of the execution of an approved scheme, not only to invite tenders but also to finalise and accept the tenders. The process of inviting and finalising tenders, etc., which constitutes a part of the whole scheme that has been duly approved by Government, does not involve any questions of policy requiring the directions or guidance from Government. It is entirely left to the Board to finalise the tenders without the approval of Government.

But, if, at any stage, Government feels or is satisfied that the Board has erred grievously in taking a particular decision which is likely to cause an incalculable loss or damage to the Board's funds or properties or is likely to cause undue delay in the execution of the scheme, Government will certainly have all the authority to interfere in the matter and it will not hesitate to do so if such an occasion were to arise.

Since some Hon'ble members of this House have made some solicitous enquiries on this subject, Government proposes to examine the matter further in greater detail.

Motion of Thanks to the Governor's Address

(Debate continued)

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ನಿನ್ನಯ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯುವಜನರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ)

ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ರೆಂಕೋ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಇತರ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಗೆ ಮಾರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವ ಯುವಕರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಆಸೆಯಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ನಿರ್ದೋಷಗೊಂಡಿರದ ಪಾಲು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು, ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ದರ್ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ದಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ :

“My Government has paid close attention to the need for expediting implementation of the land reforms programme in the State...”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬರೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿವೆಯಲ್ಲದೆ, ಕಾರ್ಯತಃ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಆಸಕ್ತಿ ಇವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಮರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭೂ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಾನು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರು ನೂರಕ್ಕೆ 10 ಭಾಗ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಲ್ಲೆ ಜಾಲಗೇಣಿದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಗೇಣಿದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಹಣಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಬೆಲ್ಕಂಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ನೂರಾರು ಜನರು ಜಾಲಗೇಣಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರ ಹೆಸರು ಯಾವ ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ವಿರೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷ ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದರೂ, ಅವರ ಹೆಸರು ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ—“ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿಯ ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಬಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜೇಡಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರೂ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಬರೆದರೆ, ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ತರೆಯಬೇಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಅಂಶ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ರೈತ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರು ಪಹಣಿಯನ್ನು ಆಖ್ಯಾಯಿಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ಅದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೇ ವಿವರ ಶ್ರಾವಣ ಭೋಗರ ಬರೆದ ಪಹಣಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪೋಲೀಸರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳು ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಲ್ಲಾ ನಕ್ಸಲೆಗಳನ್ನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಭೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ರೈತರ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಇಂಡಿಕೇಟ್ ನವರು ಪ್ರಗತಿಪರರೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮೂರೂವೇ ತಿಂಶದವರು ತಮ್ಮ ಪಡೆ ತರಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದಾರದ್ಯಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮೊನ್ನೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾರ್ಟಿಯ ನವನೈರಾಧಿಪತ್ಯ ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಕಟ್ಟಿದಾರ್ ಮತ್ತು ಭೂಪಾಲಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಸೇರಿ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ

ಘೋಷಣೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ್ವಾರಕಕ್ಕಿಂತಹ ಭೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತು ಒಂದು ಭೂಸೇನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು. ಈ ಭೂಸೇನೆಯ ಕೆಲಸ ಏನೆಂದರೆ, ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ರೈತರ, ಏವಿಧಾರಿ, ಅವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚಳವಳಿ ನಡೆಸುವುದು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಗತಿಪರೋದಿಶಕ್ತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಈ ಕಡೆಯವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಕಡೆಯವರೇ ಆಗಲಿ ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಿಮ್ಮಪಡಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದರೆ ಅಂತಹ ತಿಮ್ಮಪಡಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸಿಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಕೈರಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜಮೀನಿನ ಪರಿಮಾಪದಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಭೂಕಂದಾಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅದನ್ನು ರಮಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಗೆ ವಂಚನೆಮಾಡಿದೆ. ಇವರು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಗರ ಹಿರಿಮಣ್ಣು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಿ. ಗುಪ್ತಾ ಅವರು ಇರುವ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಪಾಠಕವಿ ಕೊಳ್ಳಲಿ ಕೂಡದೆ 5 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನು ಇರುವ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಾಟರ್ ರೇಷನ್ನು 1965ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬಾಕಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವಸೂಲಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಂದುಸಾರಿ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ರೇಷನ್ನು ವಸೂಲಿಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಲಹೊರಾಟ ಪಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಾಟರ್ ರೇಷನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹದಗೆಡುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಒಡ್ಡುರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯ ವಿಷಯ. ಇನ್ನು ನಿರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲು ಸಾಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳು ಕೋರಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇವೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪುರಾ ರಾಜಕೀಯವಿದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಮೇಲೆ ಕೋಪವಿದ್ದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಬೈಲಿಗೆ ಹಾಕಲಿ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಬಡ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಸಾಲ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಸಾಲ ವಸೂಲಿಮಾಡಿದ ಎಲ್. P. L. D. B's ಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಸಾಲವನ್ನು ಬಾವಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವಿದೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಿಲ್ಲಿಗೆ 50-60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಜಾಮೀನು ಅಥವಾ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏಕೆ ಬಾವಿ ಸಾಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಜರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮೆಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಮುಖಂಡರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹೀಗೇನೋ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ವಿರೋಧವಿರುವ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಂಬಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ನೀವು ಇರುವ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ)

ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair]

MR. SPEAKER.—Sri Puttaswamy may conclude his speech in 5 minutes. The reply is to begin at 5 O'clock.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Are you proposing to conclude the discussion at 5 O'clock?

MR. SPEAKER.—That was the understanding arrived at.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—That understanding has to be broken today because the discussion started only after 3-30 p.m. which was not contemplated by the Business Advisory Committee. There are a very large number of friends who want to contribute to the discussion and I do not think it would be right to close the discussion at 5 o'clock. You are aware that the Governor's Address contains 60 pages. We cannot allow it to go unanswered. Therefore, my request to you is this. Let not the Treasury Benches feel that they are not responsible for the time being taken up on other matters. After all, Mr. Venkatagiriappa was the first speaker of the day and so you have to give chance to speak for at least 6 or 7 more members. I request you kindly to consider and see what can be done. I would suggest that today till 7 O'clock there may be discussion and tomorrow the Government may reply and whatever time they need may be taken up tomorrow.

MR. SPEAKER.—It was decided that at least today we shall finish the debate and the reply will commence at 5 O'clock. In all solemnity we should abide by it. It is within the knowledge of everybody how time was consumed in discussing other matters. We are all jointly responsible for sticking to our decision and honouring it. Otherwise we will be placing a premium on such things.

As Hon. Members are aware, the time was divided on the basis of parties and groups, but I find even the party to which the hon. Member Sri Siddaveerappa belongs has far exceeded the time allotted to it. The reason was that some of the leaders of the parties made marathon speeches. Consequently the time available for other members got reduced. Let the reply on behalf of the Government start at least at six O'clock and we shall sit late for an hour or more, if required. I request all hon. Members to honour the understanding arrived at. The successful working of Parliamentary democracy requires that we should honour our own decisions. I therefore, request the hon. Members to co-operate with the Chair in sticking to the time and carry through the business within the allotted time.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾಜಿಯವರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತುತ್ತೂರಿ ಊಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ ಬೇಕಾದರೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತೀರಿನುವ ಶಕ್ತಿ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ತುಕ್ಕೋಳ್ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 8-10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡು ಪರಸೆಂಟ್ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸಾಲ ತೀರಿನುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಕೆಲವು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ರೈತರಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅನೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಡಿಫಾರ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಪೆನ್ಷಿತಿ ಈ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ದೇವರೋಕ ಎಲ್ಲರ ಮನೇ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಇಂದಿರಾಜಿಯವರು ತುತ್ತೂರಿ ಊಡಿದ್ದೂ ಊಡಿದ್ದೇ. ಇವತ್ತು ರೈತರು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸಕರು ನೋಡಬೇಕು. ರೈತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವವರು ಶೇಕಡ 85 ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಾಳು ಯಾವ ರೀತಿಯದ್ದೆ ಎಂದು, ಅವತ್ತಿನ ದಿನದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಹತ್ತಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವ ರೈತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಲೋಟ, ಚೆಂಬು ಮತ್ತು ಹಂದೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾಜಿಯವರು ಕೆಲವು ಗಾಂಧರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದಿಂದ ಕೇವಲ ಇಂದಿರಾಜಿಯವರ ಫಾರೋಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಇವತ್ತು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ವರ್ತಕರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಶಾಸಕರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಉಪವಾಸ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ರೈತರು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟು ಪಂತ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೈಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ರೈತ ಸುಭಿಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ರೈತನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಪೆಲ್ಸ್‌ಟಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಕಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸ್‌ಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಜ್ಞಾಸಿದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು 450 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು 1,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಜನರಿಂದ ಲಂಚ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 2-3 ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಏನು ಆಸ್ತಿ ಇತ್ತು, ಈಗ ಏನು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇವಲ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಗಳು ಏನು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಏನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸ್ಪೆಲ್ಸ್‌ಟಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಗಡಿಗೆ ಕೋದರೆ ಗರ್ವ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಿ ಕುಳಿತು, ಅದನ್ನು ತೆಗೆ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ಟಿ.ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಕ್ಕೋಳ್ ಆರೋಗ್ಯ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಂಬಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಏನೇನು ಅನ್ನಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಕರಪ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹವರನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಪಾಶ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ವರ್ತಕರು ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ಕೇಲ್‌ಟ್ಯಾಕ್ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಕಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳೇ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವರಿಗಾಗಿ ಸ್ನಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಮುಕೂದೆ ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಯಿತು. 10 ವರ್ಷವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 20 ವರ್ಷಬೇಕಾದರೆ ಕೂಡಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ ಆತಂಕ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರನ್ನು ಊರ ಹೊರಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಊರಾಚೆ ಇವರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ವರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಹಿಂದೂಗಳ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೇಗೂ ಕೂಡ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವರು ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಇವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಧಾನಸಭೆ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಸ್ನಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲು 10 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹರಿಜನರನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಹಿಂದೂಗಳು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹರಿಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡುವುದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಏನೇ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಒಂದನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಊರಿನ ಆಚೆ ಇಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ನಂದಿಹಳ್ಳಿಯವರು ನಿನ್ನೆದಿವನ ಬಹಳ ಕೋಪದಿಂದ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ವೇಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಬ್ಯಾಸ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ನೋವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚರ್ಚಾಣೀಯವೇ ಹೇಳಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಇವತ್ತು ಅವರೇ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದು ಮಹಾಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಜನ ಹೇಡಿಗಳಲ್ಲ, ಬೆಳಗಾಂ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಕೊನೆಯ ರಕ್ತ ಇರುವವರೆಗೂ, ನಾವು ನಮ್ಮ ರಕ್ತ ಬಿಸಿದು ಬೆಳಗಾಂನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೇ ತೀರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್‌ರವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೆವಿರಿದಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದೆ ಮಿರ್ಜಾ ಸಾಹೇಬರು ಐದಾರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಕಿ ಅವರು ಪಾಡುಪಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. 1962ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಟ್ಟು, ಕಡೆಗೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಂಗಾರದ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಹತ್ತಿರ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮನುಷ್ಯ ಇವತ್ತು ಯಾವ ಬಾಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೋ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಚಿತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ, ಒಂದೆರಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗವರ್ನರ್ ಸಾಹೇಬರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ 112 ನೆಮಿಷದ 60 ಪುಟದ ಈ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ನುಡಿದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಾಂಶಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಕೊಟ್ಟು, ಕೆಲವು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ನನಗೆ ಏನು ತೋರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನೀಗ ಸಿದ್ಧಳೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮೊದಲನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ: “I have reasons to begin on an optimistic note. After four years of unprecedented drought, the State has been favoured with a good harvest for the current year,” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಬೆಳೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ವಿರೋಧಾಭಾಸದ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಫಲ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರೈತರ ಮಡಕೆ ಕಾಡಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಹರಾಜು ಹಾಕಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಕಂದಾಯ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸುಬದ ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಡ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನೀತಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುವರಾರು ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದರು. ರೈತರನ್ನು ಹೇಳುವವರು, ಕೇಳುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಆರ್ಗನೈಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಂಥ ಮುಗ್ಧ ಜನರನ್ನು ನಾಯಿಸಾಡು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು, ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ರೆಕ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಏನೋ ಬಂತು ಏನೋ ಹೋಯಿತು ಅಂತ ಹೇಳಿ ರೆಕ್ಯಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಅವರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಪ್ಪಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತವಾದಂತಹ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಅಪ್ರೋಪ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಭೂಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಲಂಪೆಸಂ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನುಡಿ, ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಸಣ್ಣ ಭೂಮಾಲಕರು, ವಿಧವೆಯರು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು 1,200 ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಯಾರು ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಗೇಣಿಯೂ ಇಲ್ಲದೇ, ಭೂಮಿಯೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ನಾಯಿಗಳ ಹಾಗೆ ಅರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದೆ ಅಕೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ತಾನೇ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 94,883 ಆರ್ಜಿಗಳು ರೆಕಮರ್ ಆಫ್ ರೆಂಟ್‌ಗಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಟ್ರಯಿನ್‌ಮೆಂಟ್ ಆವರಿಗೆ ರೆಂಟ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಆಗಬೇಕು ಅವರಿಂದ. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಂಕುಳಿನಲ್ಲಿ ಕೂನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ, ಸರಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಆ ಕೋಟುಗಳ ಮುಂದೆ ಅರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು. 94 ಸಾವಿರ ಆರ್ಜಿ ನಿಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಗೇಣಿ ಬರುವುದು ಯಾವಾಗ, ಅವರು ಊಟ ಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲ ಎಂದು ಹರಸುವುದು ಯಾವಾಗ, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ನೋಡಿದ್ದೆ, ಅನೇಕ ಸಲ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಕಂಪಾಗಿ ಆರ್ಗನೈಜ್ ಆಗಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗುಂಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕರೆದುಕೊಂಡು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್ ಚೆಕ್‌ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಾವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗಾದರೂ ಕೇಳುವಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಆಯಿತು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದರೂ, ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸುಳ್ಳು ಪಳ್ಯ ಹೇಳುವಂಥ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಬಂದುಬಿಟ್ಟು, ಚೆನೆನ್ನಿ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬದಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗ ಹೋಯಿತಲ್ಲ, ಆ ಸಂಬಂಧ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ದಲ್ವ ಕನಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಥವರೆಲ್ಲ ಇದಾರೆ, ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ನೋಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿರುವುದಾದರೂ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಸೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ, ಇದನ್ನು ನೀವು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನಲ್ಲದೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ. — ಸೀಲಿಂಗ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ. — ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇರುವವರೆಲ್ಲ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್. ನನ್ನ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಏನಾಗಿವೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆಂಜ್ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೆ ಫೀರುವಾಗ ಯಾವ ಸಮಾಜವಾದವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಇದ ಬದ್ಧ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವುದು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಚಾರಿಟೀಸ್‌ಗೆ ಹೊರಲು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ದುಡ್ಡು ಭೂಮಿ ಇರುವ ನೆಂಥವರೆಲ್ಲ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವಿವೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಇಲ್ಲವೆ ಇರುವವರ ಪರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆಯೋ! ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕನ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಒಬ್ಬ ರೋಗಿ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಇವರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರ ಪರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲದೆ ರೋಷವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಯಾವ ತರಹ ಜುರ್ದಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರಾಗಲಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಊರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಜುರ್ದಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದ್ದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸುಳ್ಳು. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ Central ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು, ಶಕ್ತಿ ಇರುವವರು ಬಹಳ ಜನರು. ಮೈಸೂರಿನವರು ಫಾರ್ಮ್ ಪ್ರೆಸ್ಟಿಡ್ ಬಿಟ್ಟು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು ದಯಮಾಡಿ ಬೇಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು, ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸೆಟರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡ ತ್ರೇವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರ ಹಾಕಿದರೆ ಮಾನವಕಾಯ ಬಿಳುವುದಾದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂತ್ರ ಹಾಕಬಹುದು ಅಂಥ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಮೀತ ವಾದವಾಡಿ, ವಿಷಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣದ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕಷ್ಟದ್ದು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ ಕೆಲವರು ಬಹಳ ದುಃಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಏಕೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಇವರೆಲ್ಲ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಗಳಿ, ಹಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಾಯಕರಾಗಿರುವ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಂತೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತರಹ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುವಾಗ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ ರಂಗು ರಂಗುಂಡ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೊಗಳಿರುವುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅತಿ ಸ್ನೇಹ ಪ್ರತೀಕ ಎಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ, ದೇಶ ಮಾರ್ಪಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ರಷ್ಯಾದಿಂದ ಹಣ ತಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಥ ರಾತ್ರಿ ದುಬ್ಬಿ ಅವರಿಗೆ ಏನೋ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ! 55

ವರ್ಷದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ಬಹುಶಃ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಾತ್ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನಿಸಬಹುದೋ ಏನೋ !

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ರಾಣಿ ಜೇನು, ಎಂದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಕಣ್ಣೀರು ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ ಹಿಟ್ಟರ್ ಎಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಗಾಂಪರೊಡನೆ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. To crown this all ಒಬ್ಬ ಸಾಬಿ, ಒಬ್ಬ ಮಾಡಿದ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಸಹ ಹಿಹಿ ಹಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮಹೋದಯರು ನನ್ನ ನೂ್ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಧಳ ಧಳ ಎನ್ನುವ ಸಿರೈ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇವರೂ ಸೋಪಿಯಲನ್ನು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಗುಂಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಧಳಧಳ ಸಿರೈ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಜಿಗಿಜಿಗಿ ಎನ್ನುವ ಒಡವೆಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವುದೂ ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರೂ ಕೊಟ್ಟ ಬಹುವಾನವಲ್ಲ, ಯಾವ ವಿಜೆಂಟರೂ ಕೊಟ್ಟ ಕಮಾಷನ್ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕೈಯಿನ ಕಾಸು, ಮೇಲುಕೋಟಿ ನಾಮ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೊಗಳಿದರೂ ಕೆಲಸರಲ್ಲ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಪಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಬಾಕಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಒಂದು ಸೀರ್ಟ್ ಇಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವಸಂಯೋಗಿದೆ. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನನಗೆ ಹೇಳುವುದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಮಾಯಕನನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri ABDUL KHUDDUS ANWAR (Bhadravati). - Mr. Speaker Sir, at the outset, I would like to refer to the Industries. The Governor has mentioned in his address that Mysore Iron and Steel Works is a growing concern which is producing about 77,000 tonnes of alloy steel. I want to know from the concerned Minister whether really any alloy steel has been produced there ? The plant was started at a cost of Rs. 68 crores, but so far no alloy steel has been produced there. I take a challenge with the Hon. Minister that if alloy special steel to the tune of 77,000 could be produced there, I am going to tender my resignation or else the Hon. Minister should resign. They are calling this manganese steel and Carbon steel as special steel and duping this House and the public. I would like to quote a few instances here. So many people are under the misnotion that the Directors or some other persons are responsible for heavy losses. It is not at all true. It is only the Purchase Manager who is responsible for this. That Purchase Manager is being kept in suspension. When I gave details in this regard to the Hon. Minister he said that he would take stern action whomsoever he might be. But I am surprised to know that during the recent visit of the Hon. Minister he was so moved in his reply in this matter and stated that after all no charges have been proved and after all it involves only two to three lorries of Scrap, and the case has been handed over to the police which is now before the Court. I may mention here that it is not a small amount. It altogether comes to about 22 lakhs of rupees. That particular officer has requested the Hon. Minister concerned and the Government is well aware that he has stated that if he were to be re-appointed he is prepared to reimburse that amount by collecting

(SRI ABDUL KHUDDUS ANWAR)

the entire amount from the concerned parties, like Sakli Scrap Suppliers, Tamilnad Scrap Suppliers and Globe Scrap Suppliers.

SRI H. SIDDHAVEERAPPA.—This is a very important point Hon. Member is putting forth. I would request you to direct the treasury benches to pin-point their answers with regard to the allegation that is now being made.

SRI ABDUL KHUDDUS ANWAR.—Sir, in order to see that the amount of loss is made good, I suggest the Government to take back that officer and re-appoint him there.

In regard to purchase policy, I would like to state that present Commercial Manager is not capable of carrying out the work. He is creating a crisis in the purchase of scrap steel. For one person he gives 200 rupees; for another 250 rupees and for some other supplier he gives Rs. 300 and so on so forth. If the purchase policy is to vary from one supplier to another, can you expect any supplier to supply scrap steel, Sir? Under the circumstances, it is better to change that organisation and that particular officer who is responsible for all this bungling. It has now come to a stop that the plant has to be shut down for want of raw materials.

With regard to the Karnataka exporter and the ore suppliers I have a similar allegation to make. A tender for the supply of iron ore was called for and the deposit to be made by the tenderers was Rs. 5,000 only. But some contractor influenced the Minister and obtained the supply contract by enhancing the deposit over to Rs. 50,000 only to favour a particular contractor. Every month he is supplying about 12,000 tons 65 to 68 per cent of iron ore and is getting about Rs. 3 extra per tonne per point and thereby looting lakhs of rupees. Sir, the rate is very high compared to the iron ore we get from Kemmangudi. In fact I have got proof for this. I will submit the results of the tests conducted in this regard to the Chief Minister; let him examine the matter.

In regard to purchase and sale of the ferroilicon steel ingots given to Karnataka Exporters, I would like to state, that I know a person who purchases it at the rate of Rs. 800 per ton and is selling the same within India itself at the rate of Rs. 1,400. I have documentary evidence to prove this. I request the Government to appoint a Committee to go into the matter. Further Sir, as Hon. Member Sri M. Y. Ghorapade has given a report on the working of the Mysore Iron and Steel Works and I would urge upon the Government to implement the report immediately.

Sir, the mild steel is not at all supplied to the merchants and other consumers and agriculturists. The steel is being directly supplied to the Mysore State Electricity Board. The State is short of steel. From the Iron and Steel Works not a single consumer or merchant is getting steel.

I request the Government to see that the steel produced there is supplied to the general public and agriculturists and re-rollers.

The German expert Mr. Hoothe has given a suggestion whereby every month about 40 tonnes of miscellaneous billets which can be re-rolled should be cut and melted could be supplied to the consumers and agriculturists. I request that the entire miscellaneous billets from 25 mm. to 120 mm may be supplied to the agriculturists and consumers through re-rollers and thus save Rs. 36 lakhs per annum and a straight question may be posed to Mr. Hoothe, whether in Japan and Germany such a practice is in vogue.

I am going to state one or two points about what happened to me. My car was way-laid and people were assaulted. Women were made naked. I made this complaint. Neither the I. G. P. nor the Chief Minister did anything. They did not had the courtesy to reply to my letter. There are so many other incidents. He has boasted that law and order is maintained. Some of the rowdy elements whom Sri Nijalingappa has created are creating trouble in Bhadravathi. When my car was waylaid fortunately I was not in it. I brought it to the notice of the Minister. I do not know whether he has taken any action. I sent a telegram to the Home Secretary also. There was no reply. Anyhow, threats are on the increase; everyday housebreaking is going on. All these things I had brought to the notice of the Government but the officers are not at all caring. There is no law and order.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want to know since how many months these things are going on.

Sri ABDUL KHUDDUS ANWAR.—This has happened last month.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ದೇಶದ್ವಾರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರೂ ಅವರವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಜಮೀನು ಇದೆ? ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಇದಕ್ಕೆ 35-40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುತ್ತೀರಿ? ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ತಂದು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಅಗುವ ಕೆಲಸವೇ ಎನ್ನುವ ಅನುವಾನ ಬಂದಿದೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಇರುವವರು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ನಿಗದಿ ಹಾಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ನಿಗದಿಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯವಾದುದಾದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದರಬಾಳು ಜಮೀನು ಕೂಡ ಹಾವಂತರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಪಾಲಿಗೆಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಊರಲ್ಲಾ ಕೊಳ್ಳಿ ಹೊಡೆದುಮೇಲೆ ಊರಿನ ಕೋಟಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿವರು' ಎಂಬಂತೆ ಆದಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ದರಬಾಳು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ರವರು ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಜಮೀನು ಇದೆ ಎಲ್ಲ ಹುಚ್ಚಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು, ವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ)

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ದರಬಾಸ್ ಮತ್ತು ಮೂಲಕ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 15-20 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಹರಿಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ದರಬಾಸ್ ಮಾಡಿಸಿ ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪಾಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಸಾವುಕಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಬಡವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಹರಿಜನ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೇ ಒಪ್ಪಿ ಹರಿಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ನಾನು ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತೇನೆಂದಲ್ಲಿ, ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 2-3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಕಾಂತ್ರಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳು, ಮೆಷಿನ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ರಿಗ್ಸ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಜ್ಜೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಂಕುಗಳಿಂದ ಹಣ ಕೊಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಚ್ಛಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಪಂಪುಸೆಟ್, ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಕೊಡಿಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರಿಗ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಷ್ಪಲ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ 10-15 ಅಡಿಯವರೆಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಬಂತೆ ಬಂದಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ರಿಗ್ಸ್ ಉಪ್ಪೆ ಯೋಗಿಸಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗಂಗೆಯನ್ನು ರೈತನ ವಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನೆರವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಬೀಜಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮನುಷ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಬೀಜಗಳು ಸಿಗದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಬೀಜಗಳು ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಪರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ 20 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹರಿಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಪರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಬಂದು ಕಮಿಷನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಯ್ಯ ನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಅದರ ಒಂದು ಕಮಿಷನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಪರವಾಗಿ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಜಾತ್ಯತೀತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೇ ಒಂದು ಕಡೆ ವೇಳಾ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ನೂಡನೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಸಬೇಕು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು

ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗವೇನೋ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಜನಾಂಗ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನೂ ಇದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರು, ಸರ್ವಜನ ಹಿಂದುಗಳ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಾದ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು ಅವರೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಎಂದಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇದನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಮುಖಂಡರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ತತ್ವ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವವಾದುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರು ವಿವ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪಾನ್ ನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲು ಭಾಗದಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಹರಿಜನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಂದು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು ವಿವ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಜನರಲ್ಲರೂ ವೃತ್ತಜ್ಞರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯದೇ ಪುಂಡು ಪೋಕರಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೂತ್ನವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಹರಿಜನರು ಐ.ಎ ಎಸ್. ಹಾಗೂ ಐ ಪಿ ಎಸ್. ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಎಂ ಎಲ್.ಎ. ಗಳಾಗಿ ಬರುವವರು ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಇವರುಗಳು ನಾಗರಾಜ್ಯಾಂಧಿನಿಲ್ಲ ಆದ ಹಾಗೆ ಗುರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಬೇಕೋ ಏನೋ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸಚ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಔಷಧಿಗಳು ಸಾಯಂಕಾಲದ ವೇಳೆಗೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಲು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತಾನು ವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ರೇಬರ್ಟ್ ಅಂಟಿಸಿ ತರಿಸಿ ಸಚ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಕಾಳಸತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು ವನಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನುಮಾರು ಮೂರು ಸಾವಿರ ನಿಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕೆಂದು, ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಮರಗಳೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಹಣ ಸಚ್ಚಿವಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಗಮನವೆತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ನುಮಾರು ಅರಸತ್ತು ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಇರುವುದು ಒಂದು ಪುರಾಣ ಓದಿದಂತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಎರಡುನು ಬರಿಸಿ ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರೆಗೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಓದಿಸಿದರು. ಇದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಸಿ ಓದಿ, ಕೇಳಿ ರುಜು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಓದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮಹಾಜನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸದೇ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು 'ಬ್ಲಡ್ ಷೆಡ್' ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿದರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ)

ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರು ತಡ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಉದುರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಬೃಹದಾಪಣಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ಅಥವಾ ಒಂದು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಕಂದಾಯ, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಜನರಿಂದ ಒಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಸುಳ್ಳು ಭರವಸೆಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡದೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತವಾಗಿರುವವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು. ಇಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವಾಟರ್ ರೇಜನ್ನು ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಶಾಪ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಗಲಬೇಕು. ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ಶಾಪವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿವೆ. ಧರ್ಮಿಷ್ಟ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನುತಾಪವಿರಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ರೈತರು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಡಲೇ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತರಾದ ತಾವು ಗಾಂಧಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುತ್ತದೆಯೆ ಜಾಗಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಂಡದ ವರಾಣಸಿಬಂದಿ ಬರುವ ಅವಾಯವನ್ನು ರೈತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪಾನಾರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ ಬಂದ ಹಣ ಸಾಲದೆ ರಾಟರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ವಿಷಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಟರಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ತಪ್ಪು, ನೈಟ್ ಕ್ಲಬ್ ನಡೆಸುವುದು ತಪ್ಪು, ಹಾರ್ಸ್‌ರೇಸ್ ನಡೆಸುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದ್ದು ನಡೆಸ ರಾಟರಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ತಾವೂ ಸಹ 5 ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನಾನು 5 ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನೇ ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಒಂದು ಟಿಕೆಟ್‌ಗಾದರೂ ಕೂಡ ಬಹುವಾನ ಬರಲಿ ಎಂದು ತಾವು 5 ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ನನಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ರಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿ ಕೂಡ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ರಾಟರಿ ಹೊಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ರಾಟರಿ ಹೊಡೆಸುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿ ತತ್ವವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1972ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಕಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಜನರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ರಾಟರಿಯನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು, ಮತ್ತು ಆ ಒಂದು ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದ್ದಿಲ್ಲದವನ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನು ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೈಟ್ ಕ್ಲಬ್ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರೇಸ್ ಕ್ಲಬ್ ಇರುವ ಜಾಗವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಆಟದ ಮೈದಾನವನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟು ಹಾರ್ಸ್‌ರೇಸ್ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಆ ಜಾಗದಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನದಿನವ ಪಿರಿಯಾಪುಣ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಸುಬನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೆಡೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಈಗಿರುವ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಸಾರ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಡಾಲರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಟೆಕ್ಸ್ಟೈಲ್ ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಸಾರ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆರೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸುಚಾರಿ ಭೂಸಾರ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಾಹನವೂ ಸಹ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಸರ್ವಿಸ್ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ರೂರೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತಾಳದೆ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಭೂಸಾರ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪಾರ್ಟಿ ಕಾರ್ಯೋದ್ವೇಗವನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯೋದ್ವೇಗವನ್ನಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವನಸಂಪತ್ತೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಫಾರಸ್ಟ್ ಕಾರ್ಯೋದ್ವೇಗವನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇರುವ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶುಶುನಗೋಷನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಫುಟ್‌ಮೈರ್ ಎಂಬ ಕಾಹಿರೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾಯಿರೆಯ ಕಾರಣ ಅನೇಕ ಹಸುಕರುಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಅಸ್ತತ್ಯೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಡದೆ ಕೇಳಿದರೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಡೈರಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಕಾಗದೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಇನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾಯಿರೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಹಳ ಬೇರೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಹಸುಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಕೂಡಲೇ ಆ ಕಾಯಿರೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್‌ನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಗಾಂಧಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ನಮಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ತೋಡಿಸಿದ 100 ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ 50 ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ.

ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ತೋಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ)

ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮನಿಂಥೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದಿಂದ ಬಡವರು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲವರಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಬಡವರು ಗುಬ್ಬಾರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮನಿ ಲೆಂಡರುಗಳು ಸಾಲಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕುದುರೆ ಮುಖದ ಗಣಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಕಬ್ಬಿಣದ ಖನಿಜ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಕುದುರೆ ಮುಖದ ಗಣಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ರೋಡು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ 8 ಮೈಲಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕುದುರೆ ಮುಖದ ಗಣಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಗಣಿ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಧ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಗಣಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೋಡನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರೈಲ್ವೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಾಸನ ದಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ನಾವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೈಲ್ವೆ ಸೆನ್ಸನ್ನು ತೆತ್ತು ನುಮ್ಮನಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಸಕಲೇಶಪುರ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಸನ ಮಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೆ ಲೈನು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ಬೇಸರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಆಗಬೇಕಾದಂತಹ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ಬೆರೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವುದು ಕ್ಲೋಸ್ಟರ್ ಚಕ್ರವೇ ನಡೆಸಿದರು. ಅಗ ಪೂಲೇನಿವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅನಾವೃತ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆ ಸಾಲ್ವನೆಯ ಘಟನೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬಸರಿನಾರಾಯಣ್ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ) — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸುಮಾರು 1½ ಘಂಟೆಯ ಕಾಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಸುಮಾರು 60 ಫುಟ್‌ಪಟ್ಟು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಸರವಾಗಿರ ಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಸರವಾಗಿರಬಹುದು. ಈಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸ್ಥಾನ ವಾನನಗಳೇನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಏನು, ಎಂತಹ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಜನ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಶವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೇಗಿದೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಬಡ್ಲೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಒಂದು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇವ್ಯಾಗ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ರೈತರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ನೀತಿ ಏನು, ನಿಲುವು ಏನು, ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬರ್ಮಿಂಗ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನೂ

ಕೂಡ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಇನ್ನು ಇತರೇ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಹಾರವೇನು ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ, ಕಾಲಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡುತ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಟೆಲ್ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಅನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಎರ್ರಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಎರ್ರಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಚಿಂತಾಮಣಿ, ತಿಪಟೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಟೆಲ್ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಶುರು ಆಗಿದೆ. ಅಮೇಲೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಕೂಡ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಕಾರವಾರ ಬಿಲ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಎಜಿಟೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಚೆನೈ ಮತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು? ಈಗತಾನೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಕಾಟ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿನೋಟೀಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ತಪ್ಪಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು.

6 00. P.M.

ಈಗ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪರಿಹಾರ. ಅದು ನಿಗದಿ ಬರೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿವರ್ತ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ಲೇಗ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಕಾಲರಾ ಬರುತ್ತದೆ ಅಗ ನಾವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಬಿಪಿಡಿ ಇದೆ, ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು? ಇದರಿಂದ ಕಾಲರಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ, ಪ್ಲೇಗ್ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜನರು ಆಳತೆಗೋಲಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ನಾವು ಇಷ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಚಳವಳಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ, ಇದು ಒಂದು ರೋಗ ಇದ್ದು ಹಾಗೆ. ಈ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇವೇತು ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಚಳವಳಿ ಇದೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಳವಳಿ ಇದೆ, ರ್ಯಾಂಡ್ ಚಳವಳಿ ಇದೆ. ಈಗ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ 6 ವರ್ಷವಾಯ್ತು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ರ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್‌ಗೂ ಪರಿಹಾರ ಆಗಿಲ್ಲ, ರೈತರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲೇ ನಮ್ಮನೆ ಕಾಲ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಬರೇ resumption ಆಗುವುದಕ್ಕೆ 5 ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ, ಈ resumption ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇವೆ, ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಏಕೆ ಈಗಲಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುತು: ಮಾಡಿದರೆ, ಸಾಧಾರಣ 100ಕ್ಕೆ 75ರಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನು 25 ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುವುದು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಪರಿಹಾರ. ಇನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಳವಳಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ಏಕೆ ಆಯ್ತು? ಆರಾರು ಜಮೀನನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಕಾಗಿ ತೋಲಿ, ಅವರು ಅದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಉಂಟಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆ ಸಮಿತಿಯಾಗಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ, ಅದನ್ನು 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಬಹುದೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಇದರ ಕರ್ತವ್ಯವೇನೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸು ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯವಲ್ಲ ನಾನು ದೆಪ್ಯೂಟಿ ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಪುದರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್)

ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬೆಯಾಗದೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಬಹಳ ಕೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹೊನ್ನಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನರ ಮಾರ್ಡರ್ ಆಯಿತು, ಅದು ಏನಾಯಿತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಟೇಲ್ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಅದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಜರ್ನಲಿಸ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಡೆದರು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿಟಿಂಗ್ ಆಯಿತು, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಸರಿಯಾದ ರಕ್ತಣಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿಟಿಂಗ್ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದರು. ಏಕೆ ಈ ರೀತಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಗರಾಟೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಯಮದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದುದರಿಂದ ಅದು ತಪ್ಪುವ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಪೊಲೀಸ್ ರಿಸರ್ವ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭವನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸದ ಹಾಗೆ ತಡೆದರು. ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಯಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಮಿಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತಿತರರು ತಡೆದರು. ಬಹುಶಃ ನಾವೇನಾದರೂ ನಯಮದಿಂದ ವರ್ತಿಸದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನಾಹುತವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಪಕ್ಷಪಾತಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಇಸಂ ಕೊಡ ಬೇಡ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆನ್‌ಸ್ಟ್, ಎಫಿಷಿಯಂಟ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಏನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಾನ್ ಕ್ಲೈಪರಾಯವರು ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಮಿಷಿಂಗ್ ನಿಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಆದಳಿತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಚರ್ವೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಒಂದು ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದೆ, ಸರ್ಕಾರೀ ಆದಳಿತ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೋ, ಅಥವಾ ಇಂಜಿನಿಯರ ಆಫೀಸಿಗೋ ಹೋದರೆ, ಏನೇನು ಬೇಕು, ಅವನ ಕೆಲಸ ಏನು ಆಗಬೇಕು, ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದು ವಾಡಿದರೆ, ಬೇರೆ ಏನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜನರು ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಮಾತಿನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹೃದಯದಿಂದ ಬರಬೇಕು; ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಬರಬೇಕು—ನಾನು ಮಾಡಬೇಕು, ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಬರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಶ್ರಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ಅದಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ, ಅದು ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ—ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶೆ ಆದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. 'ಸೀನ್ಸ್ ವೈಫ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಬೀ ಎದಿವ್ ಸ್ಟಿಪೆಟ್' ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಕ್ಲೀನ್, ಎಫಿಷಿಯಂಟ್ ಅಂಡ್ ಆನ್‌ಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಏಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಅವರಿಂದ ಡೈರಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ, ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—May I request all the Hon. Members not to embarrass me. It is not possible to give chance to every body.

SRI D. B. KALMANKAR.—You are not at all considering the request of the members who are very punctual and obeying the orders of the

Chair. You are allowing the members who are speaking beyond time limit.

Sri B. BHASKAR SHETTY.—Please give only 10 minutes for a member of our party.

Mr. SPEAKER.—I have already given more time to your party. The reply should have been started at 5 P.M. We are already behind the time scheduled.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಬಿಜೆಎಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಆರಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಬೇರೆ ನೋಟೀಸ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಗಾಳಕ್ಕೆ ದಾರ ಕಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಉದ್ದವಾಗಿ ನೀಲನಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಮೀನಿನ ಕುತ್ತಿಗೆ ಎಳೆಯುವ ಹಾಗೆ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

Mr. SPEAKER.—I have got a prepared statement showing the time taken by each party.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is that the parliamentary practice that is being followed in U.K? I do not agree with your logic.

Mr. SPEAKER.—It is for the parties concerned to adjust among themselves within the time allotted to each party and put the facts more effectively. That is what is being done everywhere.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Here there are multi-parties.

Mr. SPEAKER.—I request the Hon. Members to go by the time table.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತಾವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಇರುವ ಸಮಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತಾವೇ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—The Chair is not responsible for it, if the member wants he can speak for ten minutes.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ನನ್ನ ಎದೆಮೆ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸಮಯ ಎಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತು. ಬಿಜೆಎಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರುಣೆಯಿಂದ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾದುದು ಉಂಟು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವು ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿದೆ. ಸಂಜೆ 7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಈ ಸಭೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು 5 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಅವನು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈಗ ನನ್ನನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರನ್ನೂ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ತಾವು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ 21.5 ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ 9 ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಭಾಸ್ಕರ ತಟ್ಟೆಯವರು ಎಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹೆರನ್ನಪ್ಪಯ್ಯನವರ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರೂಫ್ ಸನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷಣಕ್ಕೆ 15 ನಿಮಿಷಗಳು ಎಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಾವು ಕೊಡಬಹುದು. 15 ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕು ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನಾನಿನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿ ಮಾತನಾಡಲೇ ಬೇಕೆನ್ನುವವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯಕ್ಕಾಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾನ ಮಂಡಳಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೀರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಹಾರಾಜರ ಭಾಷಣವನ್ನು ತುಳಿದ ಸಂದರ್ಭವೂ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭವೇ. ಸಮಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಇಂತಹ ಕಾರಣಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಏಕೆ ತುಳಿದೆಂಬುದು ಬಹಳ ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಸಮಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಅದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮದು ಏನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.— I shall leave the matter to the House.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The House does not mean the House on that side. The house means on this side also.

Mr. SPEAKER.—I do not know why the Hon. Member construed the matter in that way.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Chief Minister was on his legs stating that he would begin his speech. Your remarks to Sri Gopala Gowda do not seem to have made any appreciable imprint on his mind.

Sri VEERENDRA PATIL.—It has not made any imprint on my mind.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Nothing that is said on this side will make any imprint on his mind.

Mr. SPEAKER.—Even now, I will allow Sri Gopala Gowda to speak. I shall give him 10 minutes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡನಾರ್ಣಿಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಅಂತ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ರೆಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.— All amendments will go into the record.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾನು ಓದುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಲಂಕ್ ಪತ್ರಿಕೆ 18-1-1970 ರಲ್ಲಿ “Hasty ill-conceived” ಎಂದು ಬರವಣಿಗೆ, “Retrograde steps” ಎಂದು ಒಂದು, “sabotage of land reforms” ಎಂದು ಒಂದು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪನವರು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯ ಪ್ರಾರಾಧನಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸೇರಿಸಿದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಇತ್ತು ಒಂದು ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಚಲಿತ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡೂ ಸದನಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿವೇಚನಾ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಅವರ ಸಹಜತೆಯೂ ಅವರ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯೂ ಈ ವಿಷಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಯೋಗದ ಅಳವಳಿ ಉಳಿವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ

ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಇಂಡಿಕೇಟ್, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್, ಪ್ರಧಾನಿ ಪಕ್ಷ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಡೆದದ್ದು ಅದೃಷ್ಟಕರ. ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದೃಷ್ಟಕರ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇಲಾಖಾವಾರು ಏಕೀಕರಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ ಎನ್ನುವ ಪಟ್ಟಿ, ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏಕೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನವಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ದತ್ತವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಏನಾದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ತನ್ನ ಧೋರಣೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು 5-6 ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕಂತ ಪುರಾಣ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕು. ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮೇಜಿನಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕು. ಈ ಭಾಷಣ ಅದಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿ ಇರುವುದು ಅಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣವನ್ನು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಕನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತವಾಡಿ ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು, ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಬಾರದೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹಿಂದೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬರಬಹುದಾದರೂ ಕೂಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾರದೆ ಇರುವವರನ್ನು ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್‌ಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏಕೋ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು, ಸಭೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ನೌಕರಶಾಹಿವರ್ಗ ಮತ್ತು ಆ ಚಿತ್ರವರ್ಗದವರುಗಳು ಮತ್ತು ಟೈಪಿಸ್ಟ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇನ್ನು ವಂದನಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಮೆಚ್ಚು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯಿತು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಇಮ್ಮೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಈಗಲೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನನಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಂದನಾರ್ಹವು ಮುಡಿರುಮವೆಗೆ ಗೊ ಕಾಲದ ಮೀಯಿಲ್ಲ, ಸುಮಧಃನೆ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಕಾಲದ ಮಿತಿಮಿಲ್ಲ. ಯಾರು ತಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ 5 ಗಂಟೆ ಬೇಕಾದರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಪಕ್ಷದ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾಲದ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

6-30 P.M.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಆ ಬಗ್ಗೆ ದುರು ಮಾಡುತ್ತೇರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರು ಮತ್ತು ಬಸವಯ್ಯನವರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಭೈಮಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ತೊಳರಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವರು ನಳನಳಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೇ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಒಂದು ಕೆಂಪು ಕ್ರಾಂತಿ ಇದೆ ಎಂದು. ಆ ಮಾತನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇದು ಕೆಂಪು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಾಲ, ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಾಲವಲ್ಲ. ಲಂಕೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಆದ ವಿಷಯ. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಯಾವತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಅರಾಧ ವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚರಿತ್ರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಸುತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ರಾಟ್ರಿ ಬಾಬಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೆಕ್ಯಡ ಪ್ರಕಾರ 71 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಯಾರ್ಯಾರೂ ಬಡಜನರು ಪಾಪ ಅಥವಾ ಕಚೇರಿ ನೌಕರರು ನಿನ್ನ ಒಬ್ಬ ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತೆ ಅಂತ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ 5-6 ರೂಪಾಯಿ ಟಿಕೆಟು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದು ಏಕೆಂದರೆ ರಾಟ್ರಿ ಬಂದರೆ ಒಂದು ತರಹ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಒಂದು ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಮ್ಯಕ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಒಟ್ಟು ಮಾಡುವುದು 71 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ತಾವೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಜಮೀನು ಕಂದಾಯ ಒಟ್ಟು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಅವೇ ರೀತಿ ಈ ಒಂದು ರಾಟ್ರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತಮಗೆ ಉಳಿದಿದೆ ಅಂತ ತಮ್ಮ ರೆಕ್ಯಡಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒದಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ರಾಟ್ರಿ ಹೊಡೆದಿವೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಟ್ರಿ ಹೊಡೆದಿವೆ. ಕೆಲವು ಕೆಲವು ಬಿಟ್ಟಿವೆ, ಕೆಲವು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀರೋ ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದ, ಮಂತ್ರಿ ಬಂದು ಜನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಬಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಕ್ರೋಧ ಉಂಟಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆರಮ್‌ನು ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಏನು ಮಾಡೋಣ ಅಂತ ಕೇಳಿದನಂತೆ, ಆಗ ಫಿರ್‌ದಾ಼ನುವುಧನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಒಕ್ಕೋ ಜನ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆನು ರೇಸ್ ಕೋರ್ಸ್ ತೆಗೆಯಿರಿ ಜನ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕ ತಾವೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಹಾಗೆ ತಾವು ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಎತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಎಳೆಯಬಹುದು. ಅವರ ವೀಕ್‌ನೆಸ್ ಏನು, ಅವರಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪದೋಷ ಇದೆ ಅವರಿಂದ ಏಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ನಾವು ನಡೆಸಬಹುದು ಅಂತ ತಾವು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಲೇನ್ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಒದಿದೆ ಅವರ ಕಟಿಂಗ್ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ಅದೇನೆಂದರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೇರೆ ಬಾಳುವಂತಹ ಒಂದು ದನ, ಅದನ್ನು ರಾಟ್ರಿ ಹಾಕುವುದು ಅಂತ. ಇಂಥಾದ್ದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ವಾಚ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಸೈನ್‌ಲಸ್ ಸ್ವೀಕರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಸ್ಕೂಟರ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಸ್‌ವರ್ ರೇಡಿಯೋ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೇರೆ ಬಾಳುವ ದನವನ್ನು ರಾಟ್ರಿಗೆ ಇಡುವುದು. 500 ಟಿಕೆಟ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಒಂದೊಂದು ಟಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿ 500 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನ ಯಾವ ನಂಬರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅವನಿಗೆ ದನ ಕೊಡುವುದು ಇನ್ನು 499 ಜನ ಅವರು ಬರೇ 'ದನ' (ನಗು) ಅಷ್ಟೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ದನಗಳ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾನುವಾರು, ದನ ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ ದನ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜವಾದ, ಸಮಾನತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಆರೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಜೂಜು ಕಟ್ಟಿಗಳು ಇವೆ. ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ತಾವು ಈ ಸಮಾಜವಾದದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ರೆಂಕೋ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಬರ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನು ಯಾವನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಅಂತ ಅನುಬಹುದು. ಈ ತರಹ ಹರಾಜು ಹಾಕುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸರ್ವಥಾ ಯಾರಿಗೂ ಮರ್ಯಾದೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಕಾಯಿಲ್ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಎತ್ತೀಶ್ವರರನ್ನು ನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾಯ್ದೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಕಾರ ಅಂತ ಹೇಳುವ ಎರವೆ ಚಾರರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಇಂತಹದು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಇರತಕ್ಕ ತಾವು, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇತ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಸಭೆಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಭೂಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಮಾತನಾಡಿದವರು, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 100ಕ್ಕೆ 100 ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುವವರು, ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ 40 ಲಕ್ಷ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿವೆ, ನಾಳೆ ಕಾರ್ಡ್ ಹಾಚಿವೆ ಹಾಗೆ ಹಾಚುತ್ತಾರೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರಿಗೂ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಹೊಸ ಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು

ವವರಿಗೆ ಫೀಜು ಮನ್ನ. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಕಣಪಾ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಅಮೇರಿಕ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಹೊಸ ದೇಶದ ನೋ ಇಲ್ಲ, ಇರುವುದನ್ನೇ ನಾವು ರೀಇಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂ ನನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. 15 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳು ಹಂಚಬಹುದು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬದರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ. ಅದು ಏಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇರಲ್ಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲೂ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಗಳೂ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಎಕ್ಸ್ ಅಫೀಷಿಯೋ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೋ ಮೆಂಬರೋ ಆಗಿ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದ್ದಲ್ಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು, ಏನು, ಎತ್ತ, ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುವಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೋಟಿ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಯಾವುದು, ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದು, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಯಾವುದು, ಇವುಗಳ ಸರ್ವೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಟಕದ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಕಂದಾಯ ಏನಿ, ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಚಕ್ಕುಬಂದಿ ಇಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಮ್ಮದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ರೇನೋ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಮ್ಮದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಇರುವ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ತಮ್ಮದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಓದಿರ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ 15 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಊರಿನ ಜನರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾರು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅಂತ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗೋಷಾಳ ಯಾವುದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಯಾವುದು, ಜನ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ, ನಕಾಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ದಾರಿ ಯಾವುದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ, ಇದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆ ಇರುವಾಗ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಹಂಚಿಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಒದೆ ತಿಂದು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇದ್ದೇವೆ, ಅವಸರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬರೀ ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನಾದರೂ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವಂಥ ಮಾತೇ ಹೊರತು ವಾಸ್ತವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಇಲ್ಲ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗೇಜೆದಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು, ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ 34 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವಂಥ ಮಾತುಗಳು. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ, ನಿರಾಶರ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಾಗಲೀ, ಬಹಳ ವಿಚಕ್ಷಣತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ನಾಟಕ? ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ತಾಳವಾಡಿ ಫಿರ್ಕಾ ವಿಷಯವಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮವರು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದರು. ಅದುದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಪೂರ್ಣವಾದ ವರದಿಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪುರಾಣ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿ ಯಾದ ಖಾನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫಾರ್ ಖಾನ್ ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋದ ಅಂಶ, ಇಂಥ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಂಥವು ಏನನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ತರಹ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯವರ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಇಡಬಹುದು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ದಾಗಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಎಂದರೆ ಇವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳುವವರ ಮುಂದೆ ಇಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. 1952ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆರು ವರ್ಷ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುವವರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಏಕೇನು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ನುಡಿಯಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಡು ಎಂದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತವರು, ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತವರು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ, ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನವಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವ ಯಾವವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಯಾವ ಯಾವವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಶಕ್ತಿ ಯಾಗಲೀ, ದಕ್ಷತೆಯ ಅಭಾವವಾಗಲೀ, ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಲೀ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ನೀವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು, ಹೇಳಿ, ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಚೀರ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು).—ನಾನ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿವಾರೆ. ಕೊನೆಯ ಭಾಷಣಕಾರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರಹದ್ದು ಗಾಂಧಿ ಖಾನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫಾರ್ ಖಾನ್ ಅವರ ಮೈಸೂರು ಯಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ತಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಸರಹದ್ದು ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅವರ ಪೇಮ, ವಾತ್ಸಲ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಂಥ ರೈತರಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯದಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವರು ಒಂದು ಮೂರು ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಮೂರು ದಿವಸವೂ ಅವರು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಸರಹದ್ದು ಗಾಂಧಿ ಸೆರೆಬೈಷನ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅವರ ತೋರಿಸುವುದಾಗಲೀ, ಸ್ಟೇಟ್ ಗೆಸ್ಟ್ ಎಂದು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೋ ಏನೋ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ, ಯಾವ ತರಹದ ಸಮಾರಂಭವನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ, ಅವರು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಬ್ಬ ಹಳೆಯ ನಾಯಕರೊಬ್ಬರಾಗಿ ಸುಮಾರು 22-23 ವರ್ಷಗಳನಂತರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಜವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಜನತೆಯ ಭೇಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಹದ್ದು ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಂದು ಮೂರು ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರ ಪ್ರವಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ, ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಒಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ನಾವು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ಹೊರತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನಾದರ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ ಎಂದು ವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರಿಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸವಿಯದಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ತನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಒಂದೇ ತರಹದ ಅವರ ಭಾಷಣ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ಶೈಲಿ, ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಹೇಳಿವಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸ್ಲೋಗನ್ ಹೇಳಿವರು. ನಾನು ಯಾವ ಯಾವ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಂತೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ: ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಂದ ಅಂಥ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದರ ಹಾದಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದರಂತೆ ನಾನು ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ನನ್ನಿಂದ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು

ಇದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲೆಕ್ಕ ನಾನು ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಒಂದು ವಿಹಂಗಮ ಪಕ್ಷ ನೋಟದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾಷಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷಣ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು, ಬಹಳ ರೆಂಗ್ಲೀ, ಭಾಷಣ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೇನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನೆನೆಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ಒಂದು ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ತುಕ್ಕೋಳೆ ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಯಾವಾಗ ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರರು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನವಿದ್ದರೆ, ನೆಮ್ಮದಿ ಇರದೇ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಳವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸರಕಾರ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದರೂ ಯೋಜನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಾರದು, ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು ಸರಕಾರ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಕ್ಕೋಳೆ ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಮತ್ತು ವ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟ್ ನಡುವೆ ಇರುವ ವರ್ಷದಿಂದ ಇರುವ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಮತ್ತು ವ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟ್ ನಡುವೆ ಇದ್ದ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಏನು ತಕ್ಕದಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಯಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತರಲೆಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾಡಿ 50 ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಯರ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ತುಸಿ ನೋಡಿ ಅವರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಕಂಪೌರಿ ರಿಟೈರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹಂಥ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕವಾದ ಅನೇಕ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪಶ್ಯಕ್ತ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕೂಡ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಿಗುವು ತರಲು ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ತರಲು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್‌ನ್ನು ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಎರಡನೇ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್‌ನೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಾವು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ. ಮುರಾರಜಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಪತ್ರಿಕಾಮಾತೃಕಾಸನದಿಂದ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ತಾಳಿಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಗೇಜೆ ಶಾಸನಕ್ಕಿಂತ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಅಂದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರತಿಗಾಮೀ ಸ್ವರೂಪದ್ದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಐದು ದಿವಸದಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ನಡೆದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೂತುಕೊಂಡು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಡುವೆ ಯಾರಿಗೂ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನದು ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಡುವೆ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು ಈಗ ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ನನಗೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಕೇಳಿದರೆ ವಿಷಯ ಮುಗಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಮಧ್ಯೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಸರಣಿಗೆ ಆತಂಕ ಉಂಟು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕೇಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಮುಗಿದ ನಂತರ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ಸಾಮಾಧಾನದಿಂದ ಕುಳಿತು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಕೂಡ ಈಗ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಸಂಶಯ ಬಂದರೆ ನೋಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಆದಮೇಲೆ ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಕೂಡ ಇಂಟರ್ ಜಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಚೈನ್ ಆಫ್ ಥಾಟ್ ಬದಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ರಿಪ್ಲೈ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆವರ ರಿಪ್ಲೈ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರ‍್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು, ರಿಸಂಪ್‌ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪುರೋಗಾಮಿ ಯಾಗಿಲ್ಲ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡೇಟು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ದಿನದ ವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ಸ್ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ನಂತರ ಬೇರೆಯೇ ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಡೇಟು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ಸ್ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗೃತ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀವಾಣಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಲಿಂಕ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಇದೆಂದು, ಅವರೂ ಅದನ್ನು ಒದಲಿ, ನಾನೂ ಒದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅದು ಬೈಬರ್ ಅಲ್ಲ.

7-00 P.M.

ಇನ್ನು ರಿಸಂಪ್‌ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಿಸಂಪ್‌ಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವತ್ತೂ ಟೈಮ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇಲ್ಲ. ರ‍್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಚೆನೆಟ್‌ನಿಂದ ರಿಸಂಪ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ಸ್ ಹಾಕಬಹುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಟೈಮ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, 10 ವರ್ಷದ ಮೇಲಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟೈಮ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇದೆ. ಈಗಲೂ ಯಾವ ಚೆನೆಟ್‌ನಿಂದಲೂ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 1964ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರು. ಏನಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರ‍್ಯಾಂಡ್ ರಿಸಂಪ್‌ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಗೆ ಸಮಯ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸಮಯವು ಮಾತ್ರ ಎಷ್ಟು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬಂದಿವೆಯೋ ಅದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ಸ್‌ನ್ನು ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸೀಲಿಂಗ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಸರಪ್ಲಸ್ ರ‍್ಯಾಂಡ್ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಅದು ಸು ಇಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆಪ್ತ ಸರಪ್ಲಸ್ ರ‍್ಯಾಂಡ್‌ನ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಹಾ

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಾನೂನನ್ನು ನೋಡಿದರಬಹುದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕಾಂಪನ್ಲೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಚೀನಿಂಟರ್ನಲ್. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದಾದರೆ ನಾವು ಈಗ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಒನ್‌ರ್ಸ್‌ಗೆ ಕಾಂಪನ್ಲೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರದ್ದು. ಇದರಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಒನ್‌ರ್ಸ್‌ಗೂ ಚೀನಿಂಟರ್ನಲ್ ಗೂ ಯಾವ ತರಹ ಸಂಬಂಧವೂ ಇರಲಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಒನ್‌ರ್ಸ್‌ಗೆ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅವನು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಕಾನೂನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಚೀನಿಂಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಚೀನಿಂಟರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಾರ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ರಶೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆತನು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಬಾರದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಚೀನಿಂಟರ್ ಗೂ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಒನ್‌ರ್ಸ್‌ಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಂಪನ್ಲೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಒನ್‌ರ್ಸ್ ಕಾಂಪನ್ಲೇಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಚೀನಿಂಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಒನ್‌ರ್ ಗಾಳಿ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಕೂಡ ಚೀನಿಂಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಎರಡನೇ ಕಡೆ ಎಲ್ಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಂಪನ್ಲೇಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಮುಂದಾದರೂ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್, 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ; ಎಂದರೆ $\frac{1}{3}$ ರ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧ ಹೋಗ ಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಒನ್ ಬೈ ಟೂ ಆಗಬಹುದು; ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್, 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಗೆ $\frac{1}{3}$ ಭಾಗ ಆದ ಹಾಗಾಯಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ $\frac{1}{3}$ ಭಾಗ ಮತ್ತು $1/5$ ಭಾಗ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ರೆಂಟ್ ನೋಡಿದರೆ half the gross produce ಎಂದು ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬಾಕಿ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ನಾವು ಹಿಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ 5 ಭಾಗದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ನಮ್ಮದು ಒಂದು ಹೊಸ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅದು ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಗಿ 13 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯೂನಿಫಾರಂ ರೆಬಿನ್ಲೇಷನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮರಾಠವಾದರೂ ಹೈದರಾಬಾದ್ ದೇಶದ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ, ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದೇ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ, ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಭಾರತದ ಆಕ್ಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದೇ ಅದೇ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಯೂನಿಫಾರಂ ರೆಬಿನ್ಲೇಷನ್ ಮಾಡವೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ಇದೂ ಒಂದು ಅಚ್ಚೇಮೆಂಟ್ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಯೂನಿಫಾರಂ ರೆಬಿನ್ಲೇಷನ್ ಎಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೊಸೆ ತಾನೇ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಆಯಿತು. ಆ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದವು, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್‌ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲೆವೆರ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು (to review the land reforms) ಎಂದು ಮಾಡಿದವು. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲೆವೆರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವೇ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ್ದು ಎರಡನೆಯವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಜನ ಅರ್ಜಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಂಥ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಈ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಕಾನ್‌ಸಿಟ್ರೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಮನೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri B. P. KADAM.—It will be only sale of land according to Land Grant Rules. The price is exorbitant. Waste lands are given free.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಕಾಪಿ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವೂ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ನಿಧುವೀರಪ್ಪ.—ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಫಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಂಟಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವು ಏನು ಫಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಂಟಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಈವೊತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ರೈತಬಾಂಧವರಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ವರ್ಷ 35 ರಿಂದ 38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯವರೆಗೆ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಒಂದಿವೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲಿಕ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಹುಶಃ 1970-71ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹಂಚಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಿಂದ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಂಚುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ನನ್ನ ಛೇಂಬರ್‌ಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ನಾವು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಡಿವಿಷನ್‌ರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 1000 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಆರಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾದರೂ ಹಂಚಬೇಕು.....

(Interruptions)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Order, order.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ನಾನು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಿಡುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ರೈತರು ಸಾಲಗಾರರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇ ಇರುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸ ದಲ್ಲೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಗೇ ಮಾಡಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದು.

Sri K. H. PATIL.—Can we hear a statement far from the truth? Is there any relationship between nationalisation of Banks and the Mysore Government? The Finance Minister made a statement condemning Bank nationalisation. He has issued so many statements. All those paper cuttings were sent to the Central Government and they have repudiated it. The Chief Minister has now come forward saying that he has got so much funds for agriculturists from nationalised Banks.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ನ್ಯಾಷನಲಿಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯ ವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕು ಗಳಿಂದಲೂ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಂದೆಂದೂ ಬಾರದಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಇತಿಹಾಸಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದು ಯಾರ ದುಡ್ಡು? ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ದುಡ್ಡು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ತರಿಸಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗದಿಂದ ಇರುವ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾವು ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಕು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 24-25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು 69-70ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿಯುರಗೆ ಬರ್ಕು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿ ಗಾಗಿ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಬರ್ಕು ಮಾಡಿರುವುದು ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ವಿಚಾರ ಎತ್ತಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಾಣುವುದು ಬರೀ ಕಾವೇರಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ಹಾಗೂ ಗೋದಾವರಿ ನೀರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವರೇ ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು. ಅವರಿದ್ದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಕು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಲಿ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಬರ್ಕು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದು ಸುಮಾರು 24-25 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಬರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಆಗಮನವೆಷ್ಟೆವನ್ನೂ ತಾವೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿ ದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ಮಂಚನಬೆರೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು ಮತ್ತು ರೈತರು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಭಾಗದ ಜನರ ಕನಸು ನನಸಾಗುವಂತೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಂಚನಬೆರೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೂಡ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ, ಹಿಂದಿನೇ ಆರಂಭ ವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದವರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಅಪ್ರೂವರ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿವರ ಗಳೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಚಿಂಡರು ಗಳನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಗುಂಡಾಳ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ದೇವರ ಬಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆಮಾನಿ ಕೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರನವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇವರ ಬಳಿಕೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಅಪ್ರೂವರ್ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಚಿಂಡರುಗಳನ್ನೂ ಕರೆದಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬರ್ಕು ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಳಿಗೆ ಎದ್ದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎದ್ದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ನಿಮಗೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ 30 ಸಾವಿರ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಮಠ.—ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಲು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲದೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಮಿನಿಮಂ ಚಾರ್ಜಸ್‌ನ್ನು 48 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 36 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೇಷನ್ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಬಹಳ ತಕರಾರು ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಿಂಗಳ ಮಿನಿಮಂ ಇದ್ದುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಿನಿಮಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತರಹದಿಂದ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕಳೆದ ಐದು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಸಲದ ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳ ಮಟ್ಟ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು. ಹೊದ ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪ ನವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಹಳಷ್ಟು ಟೀಕೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಸಲ ಆ ಒಂದು ಅರ್ಭಟ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

Sri B. P. KADAM.—There must be some strange and unholy alliance.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I know what is the inference ?

Sri K. H. PATIL.—The Chief Minister cannot make a reference in his speech to the entire block. By this Statement individuals are deprived of their right of personal explanation. If he has got the moral courage, let him name the persons and let him say that Mr. Siddaveerappa has done this and Mr. K. H. Patil has done like this. Blaming society as a whole is not good.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿ ಹೊತ್ತಿ.—ತಾವು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪಟ್ಟಪಟನೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾವು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಗುಂಡಾಗಿರಿಗೆ ನಾವು ಬಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನೋಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಇಂತಹವರು ಈ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು, ಈ ರೀತಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನು ಪೂರ್ತಿ ಹೇಳುವ ಮೊದಲೇ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಪೂರ್ತಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಕೇಳಲಿ. ಹೆಸರನ್ನು ಸಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಲದ ಅರ್ಭಟ ಆ ಕಡೆಯದು ಇತ್ತು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದ ವಿರಪ್ಪ.—ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟುಮೇಲೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಕೊಡುವವರೆಗೂ ನೀವೂ ಸಹ ಕೇಳಬೇಕು. ನೀವು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಓಡಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಕಡೆ ಇರುವಂತಹವರು ಆ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೊಸಗಾಗಿ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದು ಆದ ಮೇಲೆ ಹುರುಪು ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಹುರುಪಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೂಲಿಂಗ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಇನ್ ದಿ ಅಪೋಜಿಷನ್ ಎಂದೋ ಅಥವಾ ಅಪೋಜಿಷನ್ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದೋ ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಈಗ ಹೊಸ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದಮೇಲೆ ಅರ್ಭಟ ಇರುತ್ತದೆ. ಹುರುಪು ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಸಾಧನಾನಿಂದ ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಳೆಯನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ನೋಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡಮೇಲಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿದೆ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಬಹಳ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವೇಶಪೂರಿತರಾಗಿ There are four living corpses in this Ministry ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಲಿವಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪ್ಸ್, ಜೀವಂತ ಶವಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೌರವವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ತನ್ನ ಜೀವಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದಮೇಲೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಸಾವಿನ ವರ್ಷ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಾವು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಮನುಷ್ಯ ಬಾಯಿಗೆ ಬಿಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಇಷ್ಯೂ ರೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರ್ರಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಾಯಿಗೆ ಬಿಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಾಯಿಗೆ ಬಿಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ನಾಳೆ ನಿವೃತ್ತ ಬಾಯಿಗೆ ಬಿಳಬಹುದು. ಯಾರು ಬಾಯಿಗೆ ಬಿಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಬಾಯಿಯನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬ್ಲಡ್ ಪ್ರೆಷರ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾರ್ಟ್ ಡಿಸೀಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಡಿಸೀಸ್ ಇರುತ್ತದೆಯೇ? ಯಾರಾದರೂ ಬಾಯಿಗೆ ಬಿಡಿದರೆ ಅದೋ ಸಾಪ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವೇದನೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜೀವಂತ ಶವಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಾಯಿಗೆ ಆಗಬಹುದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಾಯಿಗೆ ಆಗಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಟ್ ಡಿಸೀಸ್ ಪ್ರೆಷಂಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾರ್ಟ್ ಡಿಸೀಸ್ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರೆಸ್ ಇನ್ಟೆನ್ಸಿಟಿ ಕೆಲವು ಜೀವಂತ ಶವಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

7-30 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾಗೆಗಳ ಗುಂಪು. ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲೋ ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆಯಂತೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಗೆಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ವೀರೇಂದ್ರ ಕಾಗೆಗಳು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಅವರು ಕಾಪ್ಪಿ ಮೆಂಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಗೆಗಳು ಕಟ್ಟಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—1956ರೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಸೇಟ್ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಡಿಸೇಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೂ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಈಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೋರದೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರ ಶೋಕಕ್ಕೆ ಕೋರದೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಬಹುಶಃ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು

ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಚಂದ್ರಲೋಕವಲ್ಲ ಮಂಗಳ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಪಾತಾಳ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಬಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಬಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಾವು ಈ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹಿಂದೆ ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಕೆಲವರಿಂದ ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವರಿಂದ ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ನಿಮಗೆ ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಬರೆದರು. ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಆ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು? ಒಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕುತೂಹಲವಾಗಿ ಜುಡಿಸಿಯರ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿ. ಈ ರೀತಿ ನೀವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಲೀಗಲ್ ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಇದೆಯೇ, ನಿಮಗೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಹೀಗಿಂದು ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಒಂದು ಜುಡಿಸಿಯರ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬರೆದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಿಡಿಸಿನ್ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಒತ್ತಾಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಅವರ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಕಿವಿಯಿಲ್ಲ ಕೇಳಲಿ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿದೆ. ನೀವು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ, ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು; ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೇನು ಆಕಾಶ ಲಿಂಗವನ್ನು ನೋಡೋಣವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಇಲ್ಲಿ ನಿಜಲಿಂಗವನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಒಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಈಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥಾ ಅನುಮಾನ ಬಂದಾಗ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಒಂದರ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ. ನಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅಳುಕೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗದೇ ಇರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಗಿ ನೀವು ಅವನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೇ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಅದೃಶ ವೈಖರಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕವನ್ನು, ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಕಿವಿ ಮಾತುಕೇಳಿ. ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ದೊಡ್ಡ ಕಳ್ಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಒಂದು ಕಳ್ಳ ಕಳ್ಳ ಎಂದು ಕಿರಿಚಿದ ನಂತೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ಕಾಮಿ, ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಿವಿ ಮಾತು ಹೇಳಿ ಆಸೆಟ್ ಆಂಡ್ ಲಯಿಬಿಲಿಟೀಸ್ ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟ್ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೊಡುವುದು, ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಆ ವಿವರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಇನ್ನೂ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಸೆಟ್ ಆಂಡ್ ಲಯಿಬಿಲಿಟೀಸ್ ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟ್ ತರಿಸುವಂಥಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನಗೆ ಇದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಲೇಡರ್‌ಶಿಪ್ ಅನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇನ್ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಿವಿ ಮಾತು ಹೇಳಿ ಆಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಆಸೆಟ್ ಆಂಡ್ ಲಯಿಬಿಲಿಟೀಸ್ ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕದವರು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ನೇತದ ಮುಂದೆ ಇಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಿಮ್ಮದು ನೀವು ಮೊದಲು ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಮಗೆ ಅವರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಯಕರು. ಬೇರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಾಗ, ಇವರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೇಳುವುದು ? ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಿಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರ ಎಂದೂ ನೀವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನೀವೆಲ್ಲಾ ನುಮ್ಮನೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಜನರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಮಾತು ಬಹಳ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಮೊದಲನೇ ಸಲ ನಾವು ಈ ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

(Some hon. members rose)

MR. SPEAKER.—I request the hon. Members to allow the debate to continue in an enlivened manner so that we can enjoy it. As per rules, a member can intervene provided the member or the Minister speaking yields. The member or the Minister speaking has a right to yield or not to yield. I cannot force him. But continuous interruptions make the debate ineffective.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೀವು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಅತಂಕಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು, ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿ ಬಹಳ ತೂಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು. ಎರಡನೇಯದು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಮಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ : ಈಗ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಈ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಎಂಟೂಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆಯಾಯ್ತು ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈಗ ಮಾರ್ಚ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಹೀರೋ ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅವರಿಗೆ ಸುಪೂರ್ಣವಾದ ಜವಾಬು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಆದರೆ ಕಾಲ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ವಾದವನ್ನೂ ಒಪ್ಪುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸಮಂಜಸ ವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ಅದನ್ನು ಒಳಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 12 ಗಂಟೆಯವರೂ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಹೇಳಲಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

M. SPEAKER.—There is some procedure. All the members on both sides have spoken and it is the duty of the Chief Minister or any other Minister to reply, and then if there are one or two clarifications that can be allowed. But if every member starts asking for clarifications, it is not possible to permit them.

How much more time does the Hon. Chief Minister require ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, I may take another 45 minutes if they do not interrupt me. Afterwards, my colleague Sri Rajasekhara Murthy may require 10 or 15 minutes and Sri B. M. Patil, Minister for Municipal Administration may require 10 or 15 minutes. I make an appeal to the hon. members not to interrupt me.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, the country is following this debate that is going on. I have no quarrel either with the Hon. Chief Minister or his colleagues. Let them have as much time as they like, and please give us time also to get satisfactory answers to some of the clarifications. Therefore, let them come fully prepared tomorrow and we shall carry this over for tomorrow. This is my appeal to you, Sir.

Mr. SPEAKER.—The original understanding was that we sit till 7 p.m. today. Now it is 7-50 p.m. and we have exceeded 50 minutes. In my capacity as Speaker, I can extend the time by one hour and not beyond that.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I make a motion that the House may sit up to 9 P.M.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am sure the Hon. Chief Minister is going to answer many more controversial points and it may have its reflection tomorrow also. I am appealing to you to examine it. It is just not the time when this debate can be carried on. If you have to carry on, we have to sit till we get satisfactory answers to our clarifications. We have raised so many points and the two other Ministers may be anxious to reply.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, according to the Chief Minister's statement, he requires at least 45 to 50 minutes and two or three of his colleagues want some time also. That means it may go up to 10 P.M. and even beyond it. I think, they are prepared to sit for the whole night. As announced earlier, the House had to sit till 7 P.M. and you were pleased to state that the time can be extended by one more hour. This commitment should not be overruled again.

Mr. SPEAKER.—Under the rules I can extend the time by one hour. The power of extending the time beyond one hour vests in the House. Let us not waste time ; let us take quick decision. Rules are important as far as I am concerned and I shall follow the rules. I shall give reasonable time for clarifications—about 10 to 15 minutes and not beyond that. A second debate cannot be permitted.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, the Chief Minister is half-way in his reply. He can finish his reply today and his colleagues may continue the debate tomorrow.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I have moved a motion that the House may sit up to 9 P.M. By the way in which the Hon'ble Chief Minister is replying, I expect there would be no scope or room for clarifications. He has been giving convincing replies to the House. Whether there is any scope for clarifications is a point which you can consider after the Chief Minister finishes his reply.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇದು ಪರ್ಪಸ್‌ಪುರ್ ಆಗುವುದಾದರೆ ಅಥವಾ ಈ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಾದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಒಂದು ನಿಮಿಷ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ಗಹನವಾದಂಥ ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಕೇಳಿದೆ ಎಷ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶ ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವಾವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ ನಾವು ಹೀಗೆ ಎದ್ದು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I am not concerned with that. I am concerned with the procedure laid down in the rules. I shall follow the rules.

Sri K. PUTTASWAMY.—We sit till 9-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮೊದಲು ತಾವು 7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕೂತುಕೊಂಡು ಏಳೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಈಗ 8 ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ವೇಳೆ ಕೂತು ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಸಭೆ ಎದ್ದು ಪುನಃ ರಾತ್ರಿ 9 ಗಂಟೆಯಿಂದ 2 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ. ನಮ್ಮ ನೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾಣಾಹಿಂಸೆ ನಮಗೆ ಮಾಡಬಾರದು.

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, you can take the sense of the House.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The sense of the House does not count here for the reason that it is the Chair that has to guide the deliberations of this House. ನಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚಿತ್ತಂ ಸಿಗಲ ಎಂದು ಒಂದರಿಂದ 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಬದರಾಗಿ ಈಗ 1 ರಿಂದ 7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿಬೇಟ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಅನೇಕ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಲಿ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಹೇಳಲಿ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟಮಂಜನವಾಗಿ ನಾವು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ ಪುನಃ ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂಟರಪ್‌ಷನ್ ಮಾಡುವ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಕೇವಲ ಅರ್ಧಗಂಟೆಯಲ್ಲೆಯೇ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನೆಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು 10 ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಬಿದ್ದು ಮುಖಪುಟಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ, ನಾನೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿಬೇಟ್ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದು—ಇವೆಲ್ಲ ತಮಗೆ ಸೇರಿವೆ. ನನಗೆ ರಿಪ್ಲೈ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ನಾನು ರಿಪ್ಲೈ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಿ. ಮಧ್ಯೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಟರಪ್‌ಷನ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ರಿಪ್ಲೈಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have heard all the hon. Members. Now, there is a motion before me that we sit till 9 P.M.

Sri S. SIVAPPA.—What about your commitment, Sir? You said that under your power you can extend the time by one hour, which is now over. We are anxious to hear the Chief Minister. As the Leader of the House he has to reply to every point. Why don't you postpone it for tomorrow when we shall allow the Chief Minister one full hour.

Mr. SPEAKER.—The matter is in the hands of the House.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, it is in your hands. Whenever it is inconvenient you cannot leave it to the House. Now that the reply is half-way, I just considered whether it is proper to leave it half finished. I am advised that it is not proper to leave it half-finished. It is often repeated by Sri Gopal Gowda that we should not rise before the day's business is over. Let us proceed up to 9 P. M. and if it is not finished then we shall consider.

Sri S. SIVAPPA.—I will concede to one of the points. There is some force in what Sri Siddaveerappa said. The Chief Minister's reply cannot be half-finished. That is why I suggested at the beginning alone that let the Chief Minister complete his reply today and that the other Ministers give their reply tomorrow.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೀವು ಎಮ್ಮ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಟೈಂ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಈ ಹೌಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮತ್ತೆ ಟೈಂ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉತ್ತರ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಟೈಂ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು ಈ ಹೌಸಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

Sri K. H. PATIL.—Up to 7 O'clock, the proceedings were in order. But at 7 O'clock, the time was not extended. I do not know the reason why the Parliamentary Minister did not move any motion for extension of time after 7 P.M. So, it is not a legal sitting after 7 O'clock. Some members have gone to lounge and some members have gone home also because they might have believed that the Assembly would continue tomorrow. So, kindly extend the debate tomorrow.

8-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—By implication, entire House extended the time beyond 7 O'clock. It is suggested that the Chief Minister's speech should be completed today. In order to complete his speech, a motion has been moved to extend the time up to 9 O'clock.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If you want, you can do it now. But you will be abdicating your discretion and trying to give it to majority. Then it will be the tyranny of the majority.

Mr. SPEAKER.—A person of your stature should not have said that. I have no power to extend time beyond one hour. It is in the hands of the House to extend time up to 9 P.M.

Sri VEERENDRA PATIL.—The Hon. Leader of the House said that now that I have started my reply, my reply, should be over. I know the anxiety of the Hon. Leader of the Opposition. I shall try to complete my reply as early as possible, and also if necessary I will avoid replies by my colleagues. I will reply in brief and see that before 9 O'clock everything is over.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You may allow the Chief Minister to complete his reply. I have no objection for him to complete his speech. What all we are anxious is that if the time is to be extended, we must also be given full time for getting clarifications from him.

Sri VEERENDRA PATIL.—It is for the Hon. Speaker. You can make an appeal to him.

Mr. SPEAKER.—I shall certainly afford reasonable time for clarifications.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—On a point of order. Rule 13 says :

“ The Assembly shall sit on such days as the Speaker, having regard to the state of business of the Assembly, may from time to time direct.”

Rule 14 says :

“ The Assembly shall commence and conclude at such time as the Speaker may from time to time direct.”

We have decided to meet from 1 to 7 P.M. At 7 P.M. it was obligatory duty on the part of the Speaker to announce that the time was extended by an hour more which was within his right. This was not done. This was a lapse on the part of the Chair. So, whatever business we have transacted from 7 to 8 P. M. was not legal. The proceedings that took place after 7 P.M. should be removed. Now, it is nearing 8-10 P.M. Definitely, the Speaker or anybody had not moved for the suspension of this rule. Even the Parliamentary Minister did not move for the suspension of this rule under Rule 322. The Speaker also could have used his residuary power under rule 325. That is also not done. Therefore, all the proceedings that took place after 7 P.M. are invalid and even the Speaker's ruling also will be invalid.

Mr. SPEAKER.—I have heard the point of order. The position is, the House, the Chair and everybody accepted the position. The point of order has no force. The motion is absolutely in order. The point of order is completely out of order.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆದ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ನಾವು ಚಾರ್ಜ್‌ಫೀಟಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಚಾರ್ಜ್‌ಫೀಟು, ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ಅನ್ಯಾನೀತನ. ಬಹುಶಃ ಈಗ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದೇನೆ—ದೇವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ದೇವರಿಗೂ ಕೂಡ ಬಿಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ದೇವರೇ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ದೇವರಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಸಿಟ್ಟು ಯಾರು ಬಂದರೂ ದೇವರೇ ಬಂದರೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಾವು ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟಿ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ದಯಾನಂದಸಾಗರನವರು ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ನಂಜೇಗೌಡರದು ಒಂದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟಿ ಗಳನ್ನು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮ್ಯಾಗ್ನಿಫೈಡ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಇವೆ ಅಂತ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸುಮಾರ್ಯಾಂಡು ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಆ ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟಿ ಪ್ರೈಮು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೈಮು ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ದಿಸುವಾಸ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅನಂತರ ಅವರು ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ಸ್ವಾಚಿಡ.

ಈಗ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್ ಅವರ ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಗದ್ದರಿಸಿ ಒಟ್ಟರು, ಸಿಂಹ ಗರ್ಜನೆ ಆಯಿತು, ಅವರು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್ ಸೆಕ್ಷೆ ಚೆಂಡರನಲ್ಲ ನಾವು 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದೇವೆ ಅಥವಾ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆ ಅಂತ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಶರಾವತಿ. ಇದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ನಾವು ಹೊಡೆದಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ, ಒಟ್ಟು ಏಳೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರದಷ್ಟು, ನನ್ನದು ಎಷ್ಟು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅಂಕಿಅಂಶ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದು ಹೊರಗೆ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಇದೆ. ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟು ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಅಂತ ಇವತ್ತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಈ ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟನ್ನು ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಟೈರ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹುಚುತ್ತು ಇದ್ದಾರೆ, ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಟೈರ್ ಮಾಡಿ ಹುಚುತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್ ಸೆಕ್ಷೆ ಚೆಂಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್ ಸೆಕ್ಷೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಒಂದು ಯುನಾನಿ ಮನ್ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಸ್ವಾಚಿಡ ಬೋರ್ಡ್, ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ವಾಕ್‌ಬಿಟ್ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಾಟರ್ ಸೆಕ್ಷೆ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚೇರ್ಮನರು ಒಬ್ಬರು ಇಂಜಿನಿಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎರಡು ಮೂರು ಜನ ಆದರೆ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಚೆಂಡರಗಳು ಬಂದದ್ದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವೇರಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರ ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟು. ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟು ಇದೆ. ಅವರಿಗೂ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೂ ಅವರವರ ಮಧ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಇದೆ ಅನ್ನುವಂತಹದು ಆಳತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಅಂತಹ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಇದೆ. ಅವರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಒಂದು ಪಹೆಟ್ಟು. ಎಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಅನೂಯೆ ಇದೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಆಳತೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲೆಂದರೋ ಟ್ರಂಕ್ ಕಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂಡುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಅವರ ಮಗ್ಗುಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಫೈರ್ ತರಿಸಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇಲ್ಲ, ಏನೂ ತಿಳುವು ಇಲ್ಲ. ಈ ಮನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಒಂದು ಮಂದಿರ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಅತ್ಯನೂಯೆ ಮಾಡಿ ನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಹೋದ

(ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಮೇಲೆ ಅವರದೇನೂ ಹನ್ನೆರಡು ಅಗಿಲ್ಲ, ನಾನು ಅವರ ಅಡ್ವೈಸ್ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಅಪೊಸಿಷನ್ ಲೀಡರ್ಸ್‌ನ ಅಡ್ವೈಸ್‌ನೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್ ಅಡ್ವೈಸ್‌ನೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯವರ ಅಡ್ವೈಸ್‌ನೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವರ ಅಡ್ವೈಸ್‌ನೂ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಬಂದು ಅವರು ಹನ್ನೆರಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪಪ್ಪೆಟ್ ಆಗಿ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ದೂರವಾದ ವಿಚಾರ ಅನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಈ ಸಂವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಗುಂಪಿನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಲೀಡರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊದಲನೆ ಸಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು, ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಲಿಂಗಾಯಿತ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ, ನಮ್ಮ ಬಳಗವಲ್ಲಿಯೂ ಲಿಂಗಾಯಿತರಿದ್ದಾರೆ, ಲಿಂಗಾಯಿತ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು, ಲಿಂಗಾಯಿತರಲ್ಲಿ ಬಣಜಿಗರ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಪೈಸ್ ಸ್ಪೋಟಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಣಜಿಗರು, ನಾನು ಬಣಜಿಗ, ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿ ಅವರು ಬಣಜಿಗರು, ಶ್ರೀ ಕಂತಿ ಅವರು ಬಣಜಿಗರು ಎನ್ನುವಂಥ ರೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಅಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪೈಸ್ ಕಟಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರದು ಆ ರೀತಿಯ ಪ್ರಚಾರ. ಲಿಂಗಾಯಿತರಲ್ಲಿ ನಾದರು ಮತ್ತು ಇತರರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಬಣಜಿಗರ ರಾಜ್ಯ ಮೆಂದರೆ ಸರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Can the Hon. Chief Minister have a right of reply to matters which have not taken place on the floor of the House? On many occasions, you have ruled that it is not proper to give reply to hypothetical matters. Then how is this reply relevant?

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri L. SRIKANTIAH.—I rise on a point of order. I want to know whether it is proper in the reply or in the course of the debate to refer to personal matters. Let the Hon. Chief Minister answer on the merits of the arguments. We are not prepared to listen to personal acrimony between these individuals and accusations against each other. This House cannot afford to spend time listening to those things.

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಏನಾ ಕಾರಣ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಇದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಇದೆ. ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಚಾರ್ಜ್ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಚಾರ್ಜ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಾನು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ನೋಡು ಆವರಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ, ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಎಂದು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಕೊಡಿ, ಯಾವರೀತಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮತ್ತೆ ನೋಡ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಬಯ್ಯರ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ, ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಬಯ್ಯರ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಬಯ್ಯರ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವಂಥ ವಾತಾವರಣ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾರ ಮನ ಬಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋ ಲಿಂಗಾಯಿತರನ್ನು ಬಯ್ಯರೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾತಾವರಣ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ನಾನು ಕಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ತಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ನನ್ನ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಹುಟ್ಟಬಹುದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಹುಟ್ಟಬಹುದು, ಹರಿಜನರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಹುಟ್ಟಬಹುದು, ಅದು ಅವರ

ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಯಾವರೀತಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಹಿತ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ತುಂಬ ಜನರರ ಚಾರ್ಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅನ್‌ಫೇರ್ ಚಾರ್ಜ್ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಲಿಂಗಾಯಿತನಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್‌ನಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ, ಯಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಆಧಿಕಾರವಿದೆ. ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಅಥವಾ ಲಿಂಗಾಯಿತೇತರರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಪುನರುಚ್ಚಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮಾಡಲಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಟ್ ಹೌಸ್ ವಿಚಾರ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಟ್ ಹೌಸ್ ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಂದರೋ ಒಂದು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಯಾವ ತರಹ ಫೇವರಿಟಿಸಂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಆ ಪ್ರಸಂಗ ಅನೇಕಸಲ ಬರಬಹುದು. ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಟ್ ಹೌಸ್ ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಮನೆಯು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಎಂ. ಒರ್. ಎ. ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದೆ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗುತ್ತಾರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಇರುವಂಥ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಾಡಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೇಟ್ ಇಮವರೆಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ತರಹ ಫೇವರಿಟಿಸಂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇ ಗೌಡರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇ.ಸಿ.ಸಿ. ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಂಪೆನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಚೆಂಡರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಂಪೆನಿಯ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಶಂಕರ ಬೇಣಿ ಎನ್ನುವವರು ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ರಿಲೇಷನ್ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನನಗೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ನೆಚ್ಚುಸ್ಥಾನ, ರಿಲೇಷನ್‌ಶಿಪ್ ಇಲ್ಲ. ನನಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೂ ಏನು ರಿಲೇಷನ್‌ಶಿಪ್ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರಿಲೇಷನ್‌ಶಿಪ್ ಇದೆ, ನನಗೂ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಿಗೂ ಏನು ರಿಲೇಷನ್‌ಶಿಪ್ ಇದೆ ಅಷ್ಟು ರಿಲೇಷನ್‌ಶಿಪ್ ಇದೆ. ನನಗೂ ಅವರಿಗೂ ಯಾವ ತರಹ ರಿಲೇಷನ್‌ಶಿಪ್ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭದ್ರಾವತಿಯ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಯಾರೋ ನಮ್ಮ ಕಛೇರಿವರಂತೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನವರಂತೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರೇಡ್ ಏಜೆಂಟರಾಗಿದ್ದರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ವಾಪಸು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿರಿಯಾದವರಲ್ಲ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕದವರಲ್ಲ, ಅವರು ಬಿಡಾಪುರ ಡಿಪ್ಲೊಮಾವರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯ ಕಛೇರಿವರು ಅವರ ವಿರಿಯಾದವರು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ರೊಕ್ಕ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಏನೋ ಆರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅವರ ಚಾರ್ಜ್ ಪೀಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋದ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಈ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನೇಕ ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟುಗಳಿವೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ “ನಾವು ಹಾಡಿದ್ದೇ ಹಾಡೋ ಕೆಲಸವಾಯಿ ದಾಸರು” ಎಂದು. ಅವರೂ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಪುಗ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹೊತ್ತ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಟ್ ಹೇಪರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ, ಅಮಿಶಾನ್

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆಯೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ, ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಚರ್ಚೆಗಳ ನುರಿಮಾಳೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲಿಂದ ನಿರಂಜನ್ ಕೇಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಹೊದ ಸಲ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಪಿಶ್ವಾನ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ನವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಂದದೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ಚಾರ್ಜ್ ಪುನಃ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಮಪ್ರಿಯ ಬಲ್ದಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಶ್ಚನ್ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಕೊಶ್ಚನ್‌ಗೆ ಅನ್ವರಣ ಮಾಡಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅರ್ಥಗಂಟಿ ದಿನಾಂಕ ಕೂಡ ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀವು ಇಷ್ಟು ಹಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಇಷ್ಟು ಆಪರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಿ.ದಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಆ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೂಡಿ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಕಾಪಿಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಒರಿಜನಲ್ ಕೂಡ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ರಾಮಪ್ರಿಯ ಬಲ್ದಿಂಗ್ ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಡ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದೆವು.

8-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಳೆಯ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಏನು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮೇಜಿನ ಮುಂದೆ ಇಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹೇಳಿದ್ದೆ ನೆಲ್ವಾ ಮೇಜಿನ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದೇ ರೀತಿ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಒಪ್ಪನ್ ಬಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರು, ಎಲ್ಲಿಯವರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಕ್ಷನ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಆಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ನಿರಂಜನ್ ರವರನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೂ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬರ್ಲಾ ರವರಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ 3 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮೆಸರ್ಸ್ ಒರಿಯಂಟಲ್ ಅರೋಮಿಕ್ ಎನ್ನುವ ಬರ್ಲಾ ಕಂಪನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. Don't speak untruth.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು 3 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ. 1956ರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ನಿಯಲ್ ಆಯರ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಎಸ್.ನಿಯಲ್ ಆಯರ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ರಬ್ಬರ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಾಗಲಿ, ಕೋಕೋ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಾಗಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂತಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಇಲ್ಲ. ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲ. ಛಾರ್ಜ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—10 ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಛಾರ್ಜ್‌ಪೀಟ್ ಆಯಿತು, ಒಂದು ಕೇಸು ಆಯಿತು. 1966-67ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನದಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಸಸ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕೇಸು ನಡೆಸಬೇಕು, ಯಾವ ಕೇಸು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪು ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚೆಗೂ ಎಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡು

ತ್ತಾರೆ? ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬರೆದರೆ ಏನು ಬರೆದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಫೈರ್‌ಮೇಲೆ ಆರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಥಾರ್ಟ್‌ಷೀಟು ನಾಡಗೌಡರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಜಬಾಬು ಕಳಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಜಬಾಬು ಕಳಿಸುವವನಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪೇಪರ್ಸ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬಂದಾಗ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಜಬಾಬು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಡ್ಡವೀರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಲ್ಲದೆ ಕಾವೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಪೂರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ; ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಏನೋ ರ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೋ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ನಾನು ಪ್ರಸೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಒಬ್ಬರು ರ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಪಡೆ ಪಡೆ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರು, ಹೆಸರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿದೆಯೇ ಹೇಗೋ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂತು, ಹೇಗೆ ಬಂತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್ ಮೇಲೆ ಅವರು ಯಾವ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಫೇಮ್‌ನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೋ ಆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾತ್ರ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡೇ, ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ತಾವೇ ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ :

“1. That the owner be permitted to terminate the tenancy and resume his lands for personal cultivation unconditionally up to the ceiling limit.

2. That the rent of the gutta land be raised including summer crop, from one-fourth to half of the crops grown on the land.

3. That out of the levy one-fourth be recovered from the land-owner and the rest from the tenant as per the levy order and this be strictly enforced.

4. That the monetary limit of income of Rs. 1,200 of a small landholder be deleted.

5. That no tenant be allowed to contest the application for resumption unless he has cleared the arrears of rent or deposits the same in court, and the tenant be evicted from the land even if he is a defaulter for one year's rent, and that in the event of such default the owner be permitted to resume the land for himself for personal cultivation unconditionally.

6. That the price of land vested in Government under Land Reforms Act, 1961 be paid by Government at the prevailing market rate in cash and in lumpsum at the time of the vesting of the land with the Government and that in case the land-owner is forced to sell his land on account of urgent necessity he must have full liberty to sell the same to whomsoever he likes to his best advantage.

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

7. That the amended law be made applicable to all the cases disposed of by the Land Tribunal court by not giving effect to section 44 of the Land Reforms Act, 1961.

8. That a stay order be issued from the Government to all the Land Tribunal Courts not to proceed further in respect of all pending resumption cases until the existing laws are amended excepting gutta-rent recovery cases.

9. That the lands owned by charitable institutions such as temples, mosques, churches, Jain Basthis, chatras, small holders, etc., be exempted from the operation of the Land Reforms Act, 1961.

10. That a Committee consisting of the following persons be constituted to take necessary action for implementing the above resolutions by effecting necessary amendments to the Act and also to transact further business relating to this Association which may be styled as 'Mysore Land Owners' Association'."

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರಿಡೆ : ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಅವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಸಂಘದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದು 6-3-69 ರಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಗ ಅವರು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಅವರ ಹುನ್ನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಈಗ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೊಂತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಯೇ ಸೊರತು ನಾವು ಬೀದಿ ಭಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲ. ಕೇರ್ ಆಫ್ ಪುಟ್‌ಪಾತ್ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಗೆ ಕಲ್ಲು ಎಸೆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಗೊಂದಲಗಳಿರುವುದು ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವೇಂದರಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಗೊಂದಲದ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಯಾರ ಮುಖಕ್ಕಾದರೂ ಮನಿ ಬಿಳುಬುಲೇಕೆಂದು ಅವರ ಇಮೇಜನ್ನು ಟಾರ್‌ಫ್ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ಅದೇ ಮನಿ ಸಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೂ ಬಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ನಾವು ಸರಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸ ಪಡೆದು 1972 ರ ವರೆಗೆ ಜನರು ಅಚ್ಚೆಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ನಾವು ಜನರ ಆಸೆಯಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಾವು ಮಣಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ನುಮ್ಮನೆ ಏನೋ ಕತ್ತಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಬುದ್ಧಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಿನಿತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಆಪಾದನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದು ಇಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕೊರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಏನೇನು ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿಲುವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿದ್ದೇವೀರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ಒಂದನೆಯದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕೈಗೊಂಬೆಯಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನೇ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ನಾನೇ ಆರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲೋಗಳನ್ನೂ ನಾನೇ ಹಂಚಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಇವೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದಳತದ ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕೆಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೆಸರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಬೇಕಾದರೆ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಆದಳತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯಿತ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣ ನಾನು ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ಜನರು ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾದರೆ ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ಭೀತಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ವರದಿ ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆ ರೀತಿ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಜನರು ಹೊಂದುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಬೇಕಾದರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರದ ರಾಲತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ತಪ್ಪಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ವಿಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಂದಿತ್ತು. ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ಇಲ್ಲ ನಾನು ದೇಶದ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಜರು ಕೂಡ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ವೇಷ ಬದರಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಊರಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಜನರಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ ಬರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಸರ್ವರನ್ನೂ ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೆಲವರು ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾಲ್ವತ್ತು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯ ರೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ನಾವು ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿದ್ದೇವೆ. ಅರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ? ತಡವಾಗಿ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ)

ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಏತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಪಾರಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ನನಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿದರು. ಒಂದು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಫಾರಮ್ ಆದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವುದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಾವು ಸಹ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಪಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಂಪ್ಯಾರಿಟಿವ್ ಸ್ಟಡಿಸ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ, ಅದರಂತೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಓದದೆ, ಮೇಲಿನ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿದರು. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಇನಮ್‌ಗೆ ಸೇರಿದವಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕತ್ತಿ ಮಸೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮನಿ ಬಿಳಿಯುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕಾರಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅವಳು ಇವಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೇ ಅವಳು ಇವಳು ಎಂದು ಹೇಳಿರಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಹೆಂಗಸು. ತಿರುಗಿ ನಾನು ವಾರನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಕೊಡಲಿ, ಅವರೂ ಕೂಡ, ಪ್ರಕಟಿಸಲಿ. ನಂತರ ನಾನು ಯಾವ ಇನಮ್‌ಗೆ ಸೇರಿದವಳು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ :

- (1) ಅಪರಾಧಗಳು ಹಳೆಯವಾದರೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?
- (2) 3 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅಪರಾಧವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರೂರಗೆ ವಿರಾಧ್ಯವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಜಿ ಇಲ್ಲದೆ 3 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಒಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಸುಪರ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದು ನಿಜವೇ ಅಲ್ಲವೇ ?
- (3) ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಾಗ, ಆ ಕಂಪನಿಯವರು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುವುದು ನಿಜವೇ ಅಲ್ಲವೇ ?
- (4) ಜಮೀನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವೇ ಅಲ್ಲವೇ ?
- (5) ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಆ ಕಂಪನಿಯವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವೇ ಅಲ್ಲವೇ ?

9-00 P.M.

ರಾಮಪ್ಪಿಯ ಬೆರ್ಟಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಎಳೆಯ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ರೂರಸ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಏನೇನು ನಡೆಯಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವೇ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳೇ ?

ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಾ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ 40 ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದು ನಿಜವೇ ? ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನೆಹರೂ ಅವರು ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದದ್ದು ನಿಜವು ಹತ್ತಿರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ?

ರಾಮಪ್ರಿಯ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗರಾಟೆ ಮತ್ತು ಗೊಂದು ಗಳು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ನಿಜವೇ ಸುಳ್ಳೇ ?

ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1959 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 1924 ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ? ನೀವು 1968 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ 1924 ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ತರಬಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವಾ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಹೆಂಡದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಸ್ಪೆಂಷನ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಾರ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಸತತವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ನಾವು ಏನು ಛಾರ್ಜಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬಸಣ್ಣ ಎನ್ನುವವರು ನಮ್ಮ ನೆಂಟ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೇ ? ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಪ್ಪ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ನೆಂಟ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೇ ? ಭವ್ಯವತಿಯ ಕಛೇರಿ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆಂಟರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್‌ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರು ಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಐರನ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರು ತಾವೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದನೆ ನೋಟೀಸಿಯೇಷನ್ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲವೇ ? ಭವ್ಯವತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಆಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭವ್ಯವತಿಯ ಸ್ವೀಲ್ ಮತ್ತು ಕಛೇರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಐರನ್ ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟೇಷನ್ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ನೋಟೀಸಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಹೈಯರ್ ರೇಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ! ಶ್ರೀ ಬಸಣ್ಣ, ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶಂಕರಪ್ಪ ಇವರಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೆಂಟರನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ !

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಮ್ಮುಶೆಟ್ಟಿ.—ತಮ್ಮದು ಎಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಕಾನು ಮಾಡಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂಥಾ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಿಲ್ಲವೇ ? ಈಗ ತಾವು ಸ್ಪೀನಿಂಗ್ ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ ಆಫ್ ದಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಬೇಡವಾ ಎವರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸ್ಪೀನಿಂಗ್ ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಭವ್ಯವತಿಯ ಕಛೇರಿ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಸ್ಪೀನಿಂಗ್ ಕಮಿಷಿ ಇದೇಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಅಡಳಿತ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ:—ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಹಿಂದಿಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು. ಅದು ನಿಜ. ಗುಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರೆಯಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಗೌರ್ವ ಮಂಟ್ ಅರ್ಡರ್ ಇದೆ—18 ಸರ್ವೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವೇಶನ್ ಎಂದು. Is that order applicable to some six thousand vacancies which are now pending before the Public Service Commission? ನನಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಅದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟಿನವರೆಗೆ ಬಂದು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಆಗಿ, ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ವರೆಗೂ ಹೋಗಿದೆವುಂತೆ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ:—ರಾಟರಿ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಾವು ಏನು ತಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುನಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅವರ ಮುಖವೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೋ, ಹಾಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಆ ಸೌಂದರ್ಯ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅವರು ಒದಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್:—ಬಹಳ ಜನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ:—ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಸಂಘ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರು ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಆಫ್ ಅಸೋಷಿಯೇಶನ್ ಏನು ಬರೆದಿರಬಹುದು, ಅದು ನಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿರತಕ್ಕಂತದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಲಿಂಕ್. ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ತಾವು ಓದಿದ್ದೀನೆಂದು ಹೇಳಿವರಿ. ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಟರ್ಪ್‌ಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಅನೇಕ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಾದ ಪಟ್ಟು ಒಂದು ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 1948ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ಏನು ಇತ್ತು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಗತಿಶೀಲವಾಗಿಲ್ಲ; ನಾನು ಮಕಾರಾಪ್ರದ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅದಾದಮೇಲೆ ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಆಸ್ತರಿಂದ ಪೂರ್ವಗತ ಅಂದಾಜುಗಳೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು, ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಶೇಕಡ 10 ರಷ್ಟು ವಂತೆಗೆಯನ್ನು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿದೆ.” ಮತ್ತು “ಭೂಕಂದಾಯದ ಎಲ್ಲ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಭೂಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪುಟ್ಟದೊಂದು ಉಪಕರವನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಮಾಡುವ ಆಪಾದನೆಗಳು ಒಂದಾದರೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು. ಇದು ಶ್ರೀಮನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಭೂಪಾಪಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಇದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲ.

ಮತ್ತು ತಾವು ರಾಟರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ತೊಡೆದುಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏಕೆ ಏನೂ ಬರೆದಿಲ್ಲ? ಚಾರ್ಜಸ್ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಬಿಟ್ಟು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಬಂದಿದೆ. ಕ್ಯಾರಿಕ್ಚರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಗಾಂಧಿ ಮನೆಮಲ್ಲರುವವರು ಗಾಂಧಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದುಬಾರದು. ಅದು ಸರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಾಂಧಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಮತ್ತು ಬಾನ್ ಅಬ್ಯುಸ್ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಇದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕೇವಲ ಸಂಚಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ನಿಲುವು ಏನು, ಧೈಯಧೋರಣಿಗಳು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಅಡ್ವೈಜ್ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಡ್ವೈಜ್‌ನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೋ ಅದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಾನೂ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಲಿಂಗಾಯತರ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ Mysore after integration ಎಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಲಸ್ತನ್ನು ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಲಿಂಗಾಯತರ ರಾಜ್ಯ ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೂ ತಿಳಿಯಬಹುದು, ನಾನೂ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿದುದ್ದು ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ತಮ್ಮ ಅಪಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಸಬ್‌ಸ್ಟ್ಯಾನ್ಸಿಯರಾಗಿ ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಾಗಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮವರು ಅವರನ್ನು ಅವಳು, ಇವಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ಆಪಾದಿಸಿದರು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಕ್ಕೆ ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅಂತಹ ಪದವನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಗೌರವ ನನಗೆ ಇದೆ. ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಅಕ್ಟೋಸಿಯೇಷನ್ ಡಿಮಾಂಡು ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಏನಾಗಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸರ್ಕಾರದವರಮೇಲೆ ಆಪಾದಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು 1, 2, 3, 4, ಹೀಗೆ ಕೆಲವಾರು ಒದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಳ್ಳೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕಸಾರಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮುಂದೆ ಅವನ್ನು ನೀವು ಕೊಡುವವರ ಹತ್ತಿರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಕೇಳುವ ಕಡೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇನ್ನು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಪೂರ್ವಪನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಟಿಲಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಸಹ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ನಾವು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಯಿಂಟುಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಚಿವರು ಕಾರಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಎಳೆಯ ಮಹಾರಾಜರು ನನಗೆ ಲೆಟರ್ ಬರೆದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಿವಸ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಗಂಟಿಯ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸದ್ವಿಳಿಗಳನ್ನು ಲೈಬ್ರರಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಓದಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಇನ್ನೂಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅನು ಒಂದು ಲೆಟರ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಒಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಬಹುದು. ಆ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಏನೋ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾವೇರಿ ಆಗ್ನಿಮೆಂಟ್ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜರೂರಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆಗ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದರ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಓದಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಹರಿಕಥೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಯಾರಿಗೆಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ನನಗೂ ರಿಲೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರಿಗೂ ನನಗೂ ಯಾವ ರೀತಿ ರಿಲೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ರಿಲೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಅವರಿಗೂ ನನಗೂ ಇದೆ ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರೇ ಬೇರೆ ಜಾತಿ, ನೀವೇ ಬೇರೆ ಜಾತಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ನಿಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತೇ ?

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ವ್ಯಾನೇಜರ್ ಒಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು, ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಆಫ್ ಹ್ಯಾಂಡಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು Mining Corporation ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆಫ್ ಹ್ಯಾಂಡಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳೂ ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಈಗಲೇ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳೂ ಈಗಾಗಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕಸಾರಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಬೇಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಂಜೆ 7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಈ ವಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡು ಸ್ಪೀವೆಂದರೆ ನಾವು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—Is the Government Reply finished ?

SRI VEERENDRA PATIL.—Yes.

MR. SPEAKER.—Then I shall put the amendments to the vote of the House as nobody is withdrawing.

Mr. SPEAKER.—The question is :

That the following words shall be added at the end of the motion.
But regret to state that Government has failed.

- 1 to implement the provisions of Land Reforms for a ver long time ;
- 2 to distribute the lands to the landless Agriculturists ;
- 3 to exempt the land revenue at least to the extent of uneconomic holdings in the State ;
- 4 to provide employment to the educated Diploma holders and qualified graduates in Engineering and other graduates ; and also to solve the problems of the local candidates ;
- 5 to give unemployment allowance to the Registered unemployed persons in the State ;
- 6 to establish any industries in Public Sector in Raichur district which is fastly developing in agriculture ;
- 7 to implant the provisions of the untouchability Act ;
- 8 to send the proposal to Government of India to up-grade the Agro Engineering Institute at Raichur and to start degree and post graduate courses in the said Institute from 1970-71 ;
- 9 to provide more electricity to the rural area and to instal pump sets to the villages ;
- 10 to decentralise the powers and give more powers to the Village Panchayats and Taluk Development Board ;
- 11 to bring the panchayat Raj Bill before the House since it is pending from a very long time ;
- 12 to delegate more powers to the Taluk Development Boards to sanction the roads and buildings and Rural Water Supply Schemes etc. ;
- 13 to introduce the Bill for constituting a Corporation for the Major Irrigation works ;
- 14 to hold the Corporation elections in the Bangalore City as per the assurance given on the floor of the House ;
- 15 to constitute the Committee to the Agriculture Produce Regulated Markets in the State ;
- 16 to implement and to legislate any laws to fulfil the directive principles enumerated in Constitution Part IV.

The motion was negative

(MR. SPEAKER)

The question is :

That the following words shall be added at the end of the Motion of thanks to Governor's address ;

But regret to note:

- 1 no mention has been made to improve the lot of marginal cultivators and the Agricultural Labourers ;
- 2 the negligence of Government in not extending equal benefits to all the venerable section ;
- 3 the omission about the programme of minor irrigation, which is of primary importance to several districts like Kolar, Tumkur and Bangalore ;
- 4 the failure of Government in not recommending the extension of the Central Schemes for assisting small farmers in the most really backward district of Kolar.

The motion was negatived.

The question is :

That the following be added at the end of the Governor's Address :

But regret that the Government has failed to solve :

- 1 the border dispute of Maharashtra Mysore and its solution on the basis of village as the Unit, simple majority, Geographical contiguity and wishes of the people ;
- 2 the question of unemployment amongst both educated and uneducated ;
- 3 to over come housing shortage ;
- 4 to maintain law and order in the State ;
- 5 to abolish corruption in the administration.

The motion was negatived.

The question is.—

That the following shall be added at the end of the motion of thanks to the Governor's Address:

But regret that the Government has failed.

- 1 to take steps to combat corruption in the State by pursuing the policy statement made by the Chief Minister of Mysore Sri S. Nijalingappa on the floor of the House time and again ;

- 2 by dropping the policy initiated by Sri S. Nijalingappa in taking steps to collect material regarding the assets of the Ministers and Ex. Ministers as mentioned by him in response to a notice of a special resolution for enquiry into assets of Ministers, Ex. Ministers, etc., on 17th April 1968 and the subsequent statement of the present Chief Minister stating that he has dropped the proceedings.
- 3 to mention about the economic advancement of the State;
- 4 to note the Law and order situation in the State, is deteriorating."

The motion was negatived.

The question is:

"That the following words shall be added at the end of Motion of thanks to the Governor's address :

But regret that the address has failed to mention about :

- 1 the inadequacy of the programme of electrifying rural areas and energising irrigation pump sets in North Kanara district particularly in Bhatkal, Honavar, Kumta, Ankola, Sirsi and Karwar Taluks;
- 2 the paucity of supply of medicines to the Hospitals and Primary Health Centres in North Kanara,
- 3 inadequacy of housing facilities given to poor and middle class people of North Kanara district;
- 4 the neglect of Animal Husbandry in North Kanara district;
- 5 discriminatary treatment of North Kanara in respect of fisheries;
- 6 neglect of Government to raise rubber and cocoa plantation in North Kanara district;
- 7 failure of Government to give lands to the landless by clearing the forests, levelling it by Bull 'ozerss and then allotting plots to the landless;
- 8 the neglect of Halakki, Vakkals, Kumbi, Marathas, Gram-Vakkals and Namadaries in North Kanara district—who are socially and economically backward;
- 9 the failure of Government to draw up a master plan for the development of North Kanara district a backward area in the whole State;
- 10 about failure of Government to draw up projects to rehabilitate landless persons in at least 10,000 acres of forest lands to be released in North Kanara District;

(MR. SPEAKER)

- 11 the neglect in development of Ports of North Kanara District;
- 12 the additional appointment of Munisiff to deal with resumption and rent applications;
- 13 the delay in disposal of applications for recovery of rent on the ground of the failure to issue rate notification by the Chief Marketing Officer in time;
- 14 the neglect of Government for establishment of industries in North Kanara district;
- 15 the construction of Bus Stand at Karwar, Honavar, Bhatkal and Gokarn;
- 16 the inadequacy of Rural Communication roads in North Kanara district;
- 17 taking over of T.D.B. dispensaries in North Kanara;
- 18 the proposed Hubli-Karwar, Talaguppa-Honnawar and Talaguppa-Bhatkal Railway line.

The motion was negatived.

Amendment was lost.

The question is:

“That the following words shall be added at the end of the motion :

But regret that the Council of Ministers have failed to :

- 1 maintain law and order in the State, the Police being let loose on innocent workers, peasants and other sections of the people and brutal repression taken recourse to ;
- 2 nip in the bud and check the rising tide of communalism and the communal reactionary forces in the State ;
- 3 increase the efficiency in administration or check corruption, nepotism, but have themselves encouraged it in many ways ;
- 4 collusively betrayed the interests of the two crore Kannadigas by not yet naming the State as “Karnataka” but in delaying in taking a decision ;
- 5 fully failed in persuade the Government of India to accept the Mahajan Commission's Award and see that it is implemented so that the border disputes are settled once and for all ;

- 6 thoroughly betrayed the interests of the peasantry of the State by not implementing even the lackwarm. Land Reforms Act, by perpetuating the system of vandalism, by not distributing land to the landless, particularly the agricultural workers ;
- 7 Council of Ministers have been callous about the conditions of agricultural workers and even adequate minimum wages are not fixed ;
- 8 Council of Ministers have proved their incapacity by not presenting the case of the State properly for adequate funds before the Fifth Finance Commission and failed to get the due share to our State ;
- 9 protect and safeguard the Irrigation rights of Mysore in respect of Cauvery, Krishna and Godavari rivers ;
- 10 Government has proved itself incapable of solving the growing unemployment problem, and has not evolved any integrated plan for solving this problem on a bear-footing ;
- 11 to take adequate and effective measures to check the rise in prices of the certain essential commodities of life, and has further failed to check black-marketing in such essential commodities of life ;
- 12 to take up housing of Industrial workers in cities and houseless peasants and agricultural workers in the villages, on a priority basis by setting adequate funds from the Government of India and other financial Institutions ;
- 13 alleviate the feeling of the students and youth who are on the path of revolt by providing them proper education, amenities and employment ;
- 14 run their own industries such as REMCO, Government Porcelain Factory etc., in a proper manner and further have failed to see that REMCO is taken over by Bharath Electronics Ltd., Bangalore ;
- 15 have their policies purposefully sabotaged the public Sector thus going against the accepted policies of the Central Government ;
- 16 check the corruption, malpractices, etc., in the Mysore Sales International Ltd., Bangalore ;
- 17 take over Mysore Mills and Minerva Mills Ltd., run the mills and provide employment to the 6000 textile workers of Bangalore ;
- 18 protect the Silk Handloom and Powerloom weavers from the blackmarketeers in jute silk yarn, and failed to get them adequate yarn at fair prices ;

(MR. SPEAKER)

- 19 take effective steps against plunderous mismanagement, corruption, etc., in the Mysore Iron and Steel Works Ltd., Bhadravathi ;
- 20 implement the assurances held out on the floor of the House to conduct elections to the Corporation of the City of Bangalore in December 1969 ;
- 21 alleviate the major grievance of the citizens of Bangalore living in the 24 villages included in the Corporation limits, by providing drinking water till now ;
- 22 provide a cremation and burial ground in Yeswanthapur area, Bangalore though it is a longstanding demand of the residents of the area ;
- 23 introduce any legislation covering the working class of the State, such as gratuity for the workers, Re-organisation of Trade Unions by ballot, etc ;
- 24 enunciate a policy of police not interferring in Industrial disputes both on the other hand used the police to beat the workers and suppress their movement ;
- 25 settle the 40 days old strike of the 1500 employees of the Mysore Electrical Industries, Bangalore and see that justice is done to the workers ;
- 26 the Council of Ministers is taking a pro-syndicate INTUC partisan attitude and helping to buntress and thrust on the working class such Trade Unions which do not enjoy the confidence of the workers ;
- 27 give top priority to the Labour Department, and have further failed to streamline the administration in this department ;
- 28 solve the problems of the local Candidates in a satisfactory manner.

The motion was negatived.

The question is :

- (1) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪಾನನಿರೋಧ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ರಾಜ್ಯದ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆ ಯಂತಿರುವ, ಹೊಜನ ಗಿರಿಜನರ ಸಾ ಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅಮೋ ಗತಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆದಳಿತ ಪ ದ ಧೋರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಮುಂದಿನ 7 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಗುರಿ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿಲುವೇನು ;
- (2) ರಾಜ್ಯದ ಆದಳಿತ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ವಾಗಬೇಕು, ಈ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಧೋರಣೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ

ದಲ್ಲ ಮೊದಲನಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಭುಪಾದ ಪ್ರಜಾ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಈ ಭಾಷೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಸಚಿವಾಲಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ;

- (3) ಸಮಾಜವಾದ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯ ಫೈನಲ್ ಫೋರಂ ಗುರಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತಾಳಿರುವುದರಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಿತಿ ವಿಧಿಸಲು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ;
- (4) ಉಳುವವನಿಗೆ ಭೂಮಿ ದುಡಿಯುವವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು "ನಿರುದ್ಯೋಗ" "ಬಡತನ" ಹಾಗೂ ಅನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರ ಆದುದರಿಂದ ಖಚಿತವಾದ ಯಾವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ನಿರಾಸೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ;
- (5) ಆಸ್ಪತ್ಯತೆ ಅಳಿಯನಿದ್ದರೆ ಗಳಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂದೇಶವಿತ್ತರು. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ಯತೆ ಜಾಡ್ಡೆವನ್ನು ಬೇರು ಸಹಿತ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಾಗಲೀ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ; ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯಂತಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಐದನೇ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯು ಈ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಕಳಂಕ ಇದಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿಲ್ಲ, ಇದು 50 ಲಕ್ಷ ನಿಮ್ಮವರ್ಗ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ದುಃಖವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ;
- (6) ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ನೀತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತುಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಸಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು, ಡೈರೆಕ್ಟ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ, ಹೊಡೆದಾಟ ಕೆಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರೆ, ದರೋಡೆ, ವಗೈರೆ, ನಡೆಯಲು ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದಂತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪಂಚಾಯ್ತು ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಾಣ, ಕಾರ್ಯದ ಫೋರಂನ ಹೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತು ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಪಂಚಾಯ್ತುಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು;
ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಶೇಷಣಾತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಚೀಟಿ ಎತ್ತುವ ಕ್ರಮದಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವ ನೀತಿ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಭಾಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ದಿರುವುದು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ನಿರಾಸೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ;
- (7) ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನವೆ ನಾಡಿಸುವ 'ಗುರಿ' ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅವಂತೆ, ಪ್ರತಿಹಳ್ಳಿಗೂ ಒಂದು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುವ ನೀತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಗೆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಸವರ್ಣೀಯರು ನೀರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ;

ಹರಿಜನರು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು 1-2 ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ನೀರನ್ನು ನದಿ, ಕೆರೆ, ಕಚ್ಚಿ, ತೊರೆ, ಹಾಗೂ ಕುಂಟೆ ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಗಾಂಧಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಕಾರಣ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. :

(MR. SPEAKER)

- (8) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 8 ಲಕ್ಷ ಹರಿಜನರ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ, ಉತ್ತಮ ಗೃಹವಸತಿ ಒದಗಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ನೀತಿಯನ್ನು 6 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರದ್ದು ಮಾಡಿತು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ, ಸಾಲ ಪಡೆದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈಗ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಟ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್—ಟ್ರೈಬಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಮೂಲಕ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ಹಣ ಸಾಲ ಪಡೆದು, ಈ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸ್ಕ್ರೀಮನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ 8 ಲಕ್ಷ ಮನೆ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ಯಿಂದ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ಹಣ ಪಡೆದು, ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮನೆ ಸಹ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಬಡ ಸಂಸಾರಗಳು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೂ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ಯಿಂದ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ಹಣ ಪಡೆಯಲು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ, ಸಾಲ ಒದಗಿಸದೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ, ಈ ಯೋಜನೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ ;

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು, ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರದೆ ಬೀದಿ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಅನ್ನ ಬಿಟ್ಟುಗಾಗಿ ಅರೆವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅಕ್ಷರತೆ ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶೇಕಡ 25.4ಗೆ ಏರಿದರೂ, ನಿಮ್ಮವರ್ಗ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡಗಳ ಅಕ್ಷರತೆ, ಶೇಕಡ 9ಕ್ಕೂ ಸಹ ಏರಿಲ್ಲ. ಈ ಏರುಪೇರನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಯಾವ ಸಲಹೆ ಯನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ.”

The motion was negatived

The question is :

That the following words shall be added at the end of the motion of thanks to Governors' Address :

but regret that the Address has failed to mention :

1 The holding of the Corporation elections despite an assurance given in this behalf during previous Session.

2 about the large scale establishment charges of Bangalore City Corporation and steps taken to increase the efficiency and effecting of economy in respect of establishment Charges ;

3 the steps taken by Government to reduce the corruption in the Bangalore City Corporation ;

4 steps taken for clearing slums or improve the slums to enable poor people living there to have better hygienic and comfortable living ;

5 the non-inclusion of revenue pockets and trust board areas within the jurisdiction of the Corporation authority particularly those areas attached to 30th and 31st Divisions of the Corporation ;

6 shifting of toddy and arrack shops from residential areas to out side areas ;

7 the steps taken for the implementation of water supply scheme to the newly added villages like Yadiyur, Nagasandra and Gavipur Dasarahalli in 32 and 31st Division of the Corporation ;

8 about the giving of relief in respect of increase in power rates for domestic consumers and industrial concerns in the same manner as that of Agricultural Pumpsets ;

9 about the steps taken to minimise the loss to the Electricity Board by increasing the efficiency of the working of the Department, and reducing loss through leakages and examine the cost of production of power etc ;

10 the encouragement given by the Government in promoting gambling by starting lottery system and steps taken to put an end, to lottery system ;

11 about the water supply Board for not giving retrospective benefit to the recommendations of the Committee on Estimates in respect water rates ;

12 inordinate delay in executing the Cauvery Scheme to get water to Bangalore ;

13 to take effective measures to improve the B. T. S. Buses in Bangalore City in order to give better facilities to the travelling public of Bangalore by putting more buses and running the buses as per schedule ;

14 action taken by Government to examine carefully the schemes taken up by the Corporation to build Multistoreyed Buildings etc., by borrowed capital ;

15 about the steps taken for taking over of Primary Schools run by the Bangalore City Corporation ;

16 proper steps taken to make available the text books in time to students and also the action taken to prepare and prescribe standard and useful text books ;

17 steps taken to improve the standards of Education from Primary to College level ;

18 providing of proper aid to Commerce Institutes in the State

19 about the steps taken to safeguard the interest of small landholders who are mainly depending upon the income of the lands for their livelihood ;

20 about the effective and practical steps taken to solve the unemployment problems both educated and non-educated youngmen ;

(MR. SPEAKER)

21. about the steps taken to make Bangalore Dairy to be more useful to the citizens of Bangalore City by allowing it to be run in an efficient manner ;

22 to provide good quality of rice in Fair price Depots in Bangalore City at a reasonable rates ;

23 to build up Co-operative Societies on the basis of Co-operative principles on solid lines and check self seekers taking the management of the Co-operative organisations.

The motion was negatived.

The question is :

The following words shall be added at the end of the motion :

but regret that :—

1 there is no mention regarding the steps taken by the Government to regularise the services of 7,000 N.G.Os who are thrown in the ocean of unemployment ;

2 to remove as such regarding the growing corruption and nepotism in the administration and the measures to eradicate the same ;

3 it is painful to note the indifference to the menace of political interference in day to day administration by the ruling party ;

4 it is deplorable to note that all canon of factory laws are flouted by the Government controlled management in the M. S. K. Mills, Gulbarga and the workers are exposed to the rule of the jungle.

5 Government has failed to run the factories and industries efficiently and profitably run the Government controlled factories and industries ;

6 no radical land reforms measure—in the interest of tenants and landless agricultural labourers are envisaged by the Government to remove the Land hunger ;

7 no mention is made regarding concrete steps to be taken to protect the interest of Scheduled Castes and Scheduled Tribes in possession of gairan lands and other Government Waste lands in the State and to confer ownership rights on them.

8 no anxiety is shown about the failure of Government to abolish the land revenue and other cess on uneconomic land holdings extending to 10 acres.

9 Government has failed to bring a legislative measure and a ceiling on urban properties ;

10 Government has failed to asses the vulnerable sections of the society in rural areas and the small holders by extending credit facilities for their economic development;

11 Government has failed to encourage industries in public sector ;

12 Government has failed to make education free for students up to the age of 18 years ;

13 Government has failed to solve burning problem in rural areas particularly for poor sections and scheduled castes and tribes ;

14 Government has failed to solve the growing unemployment problem in the rural and urban areas ;

15 Government has failed to enunziates socialistic measures in the changed political atmosphere of the country.

The motion was negatived.

The question is :

That the following words shall be alded at the end of the motion but regret that Government has failed :—

1 in stopping the collection of water rates on lands under irrigational works constructed before 1914 ;

2 to abolish land revenue forthwith ;

3 in declaring land revenue remission in scarcity affected villages of Pandavapura Taluk since 1965 to 69 ;

4 to convince the Fifth Finance Commission of the financial needs of the State and to get a higher award ;

5 to get a central Dry Farming Research Scheme to Mysore ;

6 to reduce the deposit amount to get power supplies to I. P. sets ;

7 in maintaining Supervision over the Primary Schools in the rural parts ;

8 to bring about uniform legislation regarding constitution of Syndicates, senates and other Academic bodies and in the appointment of Vice-Chancellors and Board of appointments of Mysore, Bangalore and Karnatak Universities ;

9 in forming a land army to solve unemployment in rural parts ;

10 about the reference to most important Mysore-Madras agreement of 1924 on Cauvery Waters ;

11 about the supply of power to villages selected under rural Electrification Scheme ;

12 to maintain state roads in Pandavapura Taluk ;

13 to start a tile factory in Pandavapura Taluk ;

(MR. SPEAKER)

14 to implement the report of High Power Committee for the development of Melkote Town in Pandavapura Taluk;

15 to give a support price to Sugar cane cultivators who converted their cane into jaggery ;

16 to conduct elections to majority of Municipalities in the State ;

17 to operate sufficient number of buses in rural parts ;

18 in protecting the right of free expression and in maintaining law and order in the State.

The motion was negatived.

The question is :

That the following words shall be added at the end of the motion but regret :—

1 that the Governor's Address should have devoted much for the welfare of the ryots and working classes who are the backbone of the country ;

2 that determined measures for the development of agriculture should have taken ;

3 that the living conditions of the ryots in the village need urgent improvement is not taken note of ;

4 that scope should be given to start rural industries to solve unemployment in the villages ;

5 that the Minor Irrigation problems in the rural areas to help the ryots have not been tackled properly ”.

The motion was negatived.

The question is :

“ That the following words shall be added at the end of the motion but regret to note :—

1 the failure of the Government in implementing the Land Reforms till today though nearly more than 4 years have elapsed ;

2 the failure of the Government to declare and notify the resumable and surplus land in the State exactly as per Law and instead of trying to hoodwink the public by giving vague figures and trying to get money in the name of Tenants who are yet kept in dark of their right to get lands, from the nationalised Banks to pay a handful Landlords ;

3. the failure of the Government to set up the required number of Land Tribunals for the speedy implementation of the provisions of the Land Revenue Act ;

4 failure of the Government to note that Chapter III, IV and other provisions in Chapter VIII and IX of the Land Reforms Act, 1961 deserves to be drastically changed and amended suitably as to give meaning to the pronounced cry by both sections of the Congress Party on behalf of the Tenants and the landlords since the provision as they are found in the Statute could give relief neither to the landlords nor to the Tenants instead, are designed to woe and pat both, and to maintain the ill feeling among both the sections of the Agricultural Class ;

5 failure of the Government in implementing sincerely the various measures taken by the Government for the speedy development of Scheduled Castes and Scheduled Tribes and allowing funds either to lapse or not reaching the proper persons in time, provisions of reservation of appointments are not sincerely implemented, no attempt is being made to eradicate untouchability and to rehabilitate the big mass of dumb, illiterate, ignorant people of the community on any honourable, decent, and sufficient wage earning avocations, instead, being satisfied with paying lip-sympathy ;

6 failure of the Government to collect, maintain and furnish correct statistics in respect of the villages where the untouchables are still living outside the villages and the villagewise number of unemployed are under employed persons educated and illiterate persons and landholders and landless persons and villages or Towns or Taluks where people of the Scheduled Caste community who have received Higher Education, technical education, Professional education are received by the general public of the places and how they are employed in gainful employment, and finding out remedial measures ;

7 failure of the Government to take up measures to bring the gap of regional imbalances and bring about harmony among people of the different castes and classes instead trying to enlarge consciously the prevailing differences and distinctions among various castes and classes in the State ;

8 failure of the Government to give a clean and good administration to check up increasing corruption in all departments of the Government.

The motion was negatived.

The question is :

“ That the following words shall be added at the end of the motion but regret :—

1 that the Address has remained as review of the departmental work and failed to give any policy directions with regard to the

(MR. SPEAKER)

implementation of the State's willingness to implement certain radical policies in the coming fiscal year ;

2 that the Council of Ministers have failed to enlighten the Governor on the problems of landless agricultural labourers due to non-implementation of Minimum Wages Act and the relief the Government proposes to give during the current year ;

3 that the Council of Ministers have failed on the problems of the landless people throughout the State in general and the plight of Harijans and Girijans and economically backward classes in particular in Bidar District who are in possession and have occupied the Government waste lands bringing the food production increased to a great extent, but ironically they have been denied the Patta rights, and are constantly exposed to harassment and dispossession at the hands of the village patwaris, Shanbhogues and revenue officials ;

4 that the Address has failed to suggest the infuse any radical change that is the Government will improve and bring into assure the public safety to their rights life and assurance that their just demand will be met and suppression by recourse to the police firings and rule of bullet will not be admitted in future ;

5 that the Council of Ministers has failed to take steps to bring down the prices of hotels and lodgings throughout the State so that the poor students community can maintain themselves at fair price rates ;

6 the address has failed to assure that just demands of Chintamani students which has resulted into barbarious shooting down of the innocent and no steps have yet been taken against the trigger-happy police officials, who did not hesitate to shoot in order to kill and in order to suppress the just demands of the public ;

7 the address has failed to give any assurance about the democratic rights and the respect for the just demand and democratic rights of the people on the contrary it has given an incorrect rosy picture prevailing in the State pertaining to law and order ;

8 the address has failed to enlighten as to what steps the Government is going to take in order to assure the land to the tiller and to do away of the middlemen of landlordism ;

9 the address has failed to assure that lakhs of acres of lands are being misused in the name of inams to the charitable and religious institutions and the tenants of these lands are not assured occupancy rights resulting into crores together, misuse of funds and loss to the State by spoiling the fertility of the land in the absence of any assured occupancy right further resulting into loss of production of food ;

10 the address has failed to assure that every occupant of 5 acres or below of dry land will be given a well sinking loan during the course of this year and further every tenant of more than 5 years standing will be assured Government loans for development of agricultural land ;

11 the address has failed to create confidence in the people of economically and socially backward areas of the State and this results into the protracted neglect at the hands of the well advanced areas of the State in the absence of any development activity to bring the nationally accepted backward area Bidar, at par with other parts of the State ;

12 the address has failed to expose the diabolical game of the Council of Ministers by approaching the Banks to finance loans to the tenants in order to pay compensation to the landlords in lumpsum. This in effect exposes the tenant to the higher interest of Banks and is in fact conspired with the safeguard and interest of the landlord class by making the State to evade its responsibilities as it was done in Inams Abolition Act and Jagir Abolition Act ;

13 the address in the last para of page 7 mentions about a project to rehabilitate the landless granting 10,000 acres of forest lands to be released in Periyapatna Taluk. But in fact not even 10 per cent of cess land is being given to the landless Mysoreans, but it is granted to the people coming from outside the State and country. This in effect goes to deprive the people of Karnatak who are entitled to, for the solving of the landless problems on priority basis ;

14 The address has failed as to how the Mysore Government is insisting upon the Union Government to re-draft the entire Fourth Five Year Plan which had a background on non-radical and non-progressive approach to the problem of the State and the Nation in general. This new era after the Bank Nationalisation has not brought any change with regard to the drafting of the Fourth Five Year Plan by the State ;

15 the address has failed to mention as to what safeguards the Government gives to the people of Godavary basin and it unfortunately mentioned Cauvery and Krishna basins alone shows that the Government has by-passed the resolution passed in this august House to include Godavary basin works too in this budget year ;

16 the address has failed to give any scheme under which the growing unemployment problems both among the educated and uneducated food be solved and what schemes the Government has got to banish this stigma that exists amongst the skilled and unskilled unemployed in the State ;

17 the address has failed to assure the weaker section of the society from the constant harassment by the upper class caste Hindus constantly being inflicted on the Harijans and Girijans. There is no mention of the constant harassment of the poor Harijans of Changlare village in Bidar District at the hands of the caste Hindus and their reckless beating and the false cases of police are being registered on them ;

18 the address has failed to assure the Agriculturists to recover even the cost of production in their produce and there is no assurance to support the price line and in most cases the produce taken by the agriculturists to be the Co-operative Marketing Centres at Bidar

(MR. SPEAKER)

are refused to be purchased and large scale corruption is prevailing in the Co-operative Marketing sector, in Bidar District ;

19. the address has failed to assure non interference in the Trade Union rights to the people and the working class is constantly facing hazards and encroachment of its Trade Union rights at the hands of the brutal Police suppression conspired in collusion with the unscrupulous management. The Mysore Electrical Industry in Bangalore is one amongst such thousands of glaring instances whose employees are being beaten in Police Lock-ups where the atrocities of the Police bring to our memory the Hitler's regime and Smith Regime in South Africa ;

20. the address has failed to draw any light on the problem that is created in Bellary District in the T.B. High level and Low Level Canal areas wherein more than 2,25,000 acres of lands has become worthless and the peasants there are not assured of any compensation and alternative system for their livelihood ;

21. the address has failed to mention about the Housing problem and failed to give number of persons in the State who are houseless even up to this day and the measures proposed to take during the course of this year ;

22. the address has failed to mention about the welfare of the youth. In Bidar District is one of the most neglected areas of the State about the Youth Welfare and the State Library and the funds of the Youth Welfare are misused to the further ends of the Syndicate Congress and their handsmen granting and sanctioning maximum amount to the clandestine organisations most of them non-existing ;

23. the address has failed to enlighten as to the steps the Government proposes to take to punish the culprits involved in the Mysore Iron and Steel Works Limited, Bhadravati, scrap deal and that has become a shame over the States Public Sector Management at the hands of bureaucraties and Syndicate Congress Gang resulting into the loss of crores of rupees to the State ;

24. the address has failed to assure the loss to the M.S.R.T.C. will not be permitted to continue by giving licences in an unscientific and unscrupulous manner to provide luxury bus operators competing with the M.S.R.T.C. Bus resulting into total loss to the M.S.R.T.C. by filling the coffers of the private bus operators who have got a share on understanding basis with the M.S.R.T.C. high officers ;

25. the address has failed to assure that law and order will be maintained in a democratic way and not democratic rights will be crushed in the name of maintaining law and order. The address has unfortunately mentioned about the work payment to the prisoners in the State and they are being paid Re. 1 per day instead of giving them work according to their capacity and wages according to their work as it is being given equally to every worker ;

28TH JANUARY 1970. The address has failed to mention about the activities of the Information and Publicity Department in the State which nearly working as a Handbook and who is writing about Who's Who for the Minister and writing biography and this information and Broadcasting Department has failed to enthuse the mass about the problems that the State is facing for instance, the Mahajan Commission's award, privileges and rights of the people, river water basin disputes, increase in food production, the existing rules and regulations and those informations that are useful to the common man and in order to educate the common people in the rural areas, as to how the society is responsible for the backwardness of the State economy and what little state in the form of Legislation can do for them and how they can make use of the State

The motion was adopted.
MR. SPEAKER.—Here is an announcement regarding Mr. Vatal Nagara: I have received a communication to the effect that Sri Vatal Nagara, representing the Bangalore constituency, has been arrested at Talwar under sections 144 and 146 Cr. P.C. today at 12 noon for giving a prohibitory order under section 144 Cr. P.C. and is being sent for remand to sub-judge at Talwar and the case against him and others at Talwar is under investigation.

The House will now adjourn and meet tomorrow at 1-00 P.M.

MR. SPEAKER.—The question is :

The House adjourned at Forty Minutes past Nine of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, 29th January 1970.

1. the address has failed to take note of the situation in the country that the crises arisen on account of the split in the Congress Party and the formation of Indicate and Syndicate groups the development of the country in all respects has suffered a set back and no mention is made as to which party either Indicate or Syndicate is in the wrong ;

2. the reference to the Mahajan Commission Report is one sided, partial and uncalled for as undue stress is laid on the implementation of the recommendations of this Commission which has not followed any democratic equitable and definite principles ;

3. the address has failed to mention that whether the Government are going to scrap the columns of caste and sub-caste in the Government documents ;

4. the address has failed to mention the period within which corruption nepotism and tendency to keep the official papers pending would be completely rooted out ;

5. systematic efforts are not being made by the Government to solve the ever increasing unemployment problem and even the persons of high and meritorious qualifications are not being employed knowingly ;

6. the Council of Ministers are making vain promises and giving vain assurances which they are not carrying out ;

(MR. SPEAKER)

7. that the State Government and the Central Government are entirely responsible for the disturbances, discontent and unrest amongst the Marathi people of Border areas in Mysore State ;

8. that the State Government have failed to grant the Revenue Waste lands and forest lands to the landless persons in Khanapur Taluk ;

9. the address has failed to mention that unwanted unpopular corrupt negligent and participating in local politics, officers at the Taluks and District level would not be retained at the same place if transfer is requested, by the people ;

10. Government have failed in achieving progress in respect of rural and urban water supply scheme in the Marathi speaking Border Area under the control of Mysore Government."

The motion was negatived.

The question is :

"That the following words shall be added at the end of the motion :--

"But regret to note :

1. that the Co-operative movement in the State has completely failed due to lack of proper utility of the funds channelised from the Central Government ;

2. that the Government has miserably failed to implement plans towards eradication of poverty ;

3. that the Government has not been able to impress upon the Finance Planning Commission and thus brought the State to a great loss ;

4. that the Government has failed to provide proper housing facilities to the houseless persons in the State ;

5. that the Government has failed to utilise the Industrial subsidised housing facilities in the State even though there are proposals pending since long ;

6. that the Government has not attempted to nationalise the Electricity supplying agency by removing private agents ;

7. that the Government has totally failed to provide the facilities available from the Central to the people of the State due to partial and unclean administration ;

8. that the Government has failed to maintain democratic spirit in the State by its improper and highhanded actions of keeping the officials

in many major municipalities by obstructing the elected bodies to step in ;

9. that the Government has failed to implement the real spirit for which the Regulated Market Committees are established ;

10. that the General administration is totally demoralised in the State since the Chief Minister has not properly enquired into the allegations received against his colleagues ;

11. that the Education Department has totally failed to benefit the public due to improper policy. "

The motion was negatived.

That the question is :

“ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರೂಪಿಸಲು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆವಕಾಶವಾಗಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಗುರಿಯನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಪಲ್ಲಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜವಾದಿ ತತ್ವಾನುಸಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲೂ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ ;

- (1) ಅನಾರ್ಥಕ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ;
- (2) ಸರಾಸರಿ ಐವರ ಒಂದು ರೈತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಕಾಲು ಎಕರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಹಿಡುವಳಿಯನ್ನೂ, ಅದರ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನೂ ಹಾಕುವುದು ;
- (3) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಈವರೆಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವ ಭೂ ಸಂಬಂಧ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಅನ್ವಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರು ‘ಸಹಕಾರಿ ಬೇಸಾಯ’ ‘ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಬೇಸಾಯಗಾರಿಕೆ’ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಮೋಸಗಾರಿಕೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬೇಸಾಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಸರನ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಸಮಾನ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತ ಭೂವಿತರಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ—ಆತಂಕ ಪಡಿಸಿರುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವೆಂದು ಸಾರುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅನುಚಿತ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದು, ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಡುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಫಲ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ಭೂ ಹೀನ, ಹಣಿಜನ, ಗಿರಿಜರ ಬೇಸಾಯದ ಕೂಲಿಗಾರರು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಡುವಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹಂಚುವುದು ;
- (4) ಅವರೆಗೂ, ಗೇಲೇದಾರರು ವಾರ, ಗುತ್ತಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿವಾರರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದು ;
- (5) ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನೆ ಜಾಗಗಳ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರವರಿಗೇ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯ ‘ಮನೆ—ದಳ’ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಸತಿ ಹೀನರಿಗೆ ಹಂಚಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ;

(MR. SPEAKER)

- (6) ಅನಾರ್ಥಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕಡಿಮೆದರದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವುದು ;
- (7) ಸಂಚಾರಿ ಗಿರಿಜನರನ್ನು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊಳಿಸುವುದು ;
- (8) ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ, ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ;
- (9) ಉಚಿತ, ಕಡ್ಡಾಯ ಮತ್ತು ಏಕರೀತಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ನಮಯಿತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ;
- (10) ಹರಿಜನ, ಅದಿವಾಸಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಜನಜನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕುಪ್ಪೆ ಶೇ. 60 ರಷ್ಟು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗುವುದು ;
- (11) ರಾಜ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಹಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಮೂಲ ಧೂತ ಮೂಲಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂಪೆ ಇದೇ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಶಾಖೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಇಲಾಖಾವಾರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಸುರಕ್ಷಿತ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ;
- (12) ಮತ್ತು ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಮೂವರು ನಿರಪರಾಧಿಗಳ ಹತ್ಯೆಕೂಡಾ ಅನೇಕರನ್ನು ಗಾಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾದ ಪೋಲೀಸರ ಗೋಲಿಬಾರು ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಷಾದವನ್ನು ಕೂಡಾ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅಷ್ಟೇ ನೀಡಿದಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯ ;
- (13) ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ಗಡಿ ವಿವಾದಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಹಾಜನ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಲೇರ್ನಿಂಗ್ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ತಾಳ್ಮೆಯಾದ ಫೀರ್ಡ್, ಹೂಕೂರು, ಮಡಕಶಿರಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನಾಗಲೀ, ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ನದಿ, ನೀರಿನ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲನ ಬಳಕೆಯ ಬಗೆಗಾಗಲೀ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ಹಣ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗೆಗಾಗಲೀ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಹ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಇರುವುದು ವ್ಯಸನಕರ ;

ಆದುದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನೀಡಿರುವ ಭಾಷಣದ ಬಗೆಗೆ ನಾವು ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

The motion was negatived.

All the amendments are lost. I shall now put the main motion to the vote of the House.

The question is :

“That we the Members of the Mysore Legislative Assembly assembled in this Session beg leave to Thank the Governor

for the Address delivered to the Members of the Legislature on 19th January 1970.

The motion was adopted.

Announcement of arrest of Sri Vatal Nagaraj at Talawadi

Mr. SPEAKER.—Here is an announcement regarding Mr. Vatal Nagaraj. I have received a communication to the effect that Sri Vatal Nagaraj, representing the Bangalore Chickpet Constituency, was arrested at Talwadi under sections 143, 186 IPC today at 12.10 P.M. for defying a prohibitory order under section 144 Cr. P.C. and is being sent for remand to sub-jail at Palyam and the case against him and others at Talwadi is under investigation.

The House will now adjourn and meet tomorrow at 1-00 P.M.

The House adjourned at Forty Minutes past Nine of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, 29th January 1970.
